

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Διεύθυνση Γραφείου: Σωκράτους 79 - 81 Αθήνα 104 32, Τηλ. 52.38.158

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΧΡΟΝΟΣ 22ος - ΤΕΥΧΟΣ 104, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1997

22ο ΕΤΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Πριν από 22 χρόνια (Ιούνιος 1975), υλοποιήθηκε για πρώτη φορά η ιδέα να κυκλοφορήσει μια περιοδική έκδοση για να στεγάσει πληροφόριες από τη ζωή και τις παραδόσεις της Κουκουβίστας και από τη δράση του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας.

Για να γίνει η ιδέα πραγματικότητα βοήθησε ο ενθουσιασμός με τον οποίο υποδέχτηκαν όλοι την πρώτη έκδοση και συνέχισαν να δέχονται και τα επόμενα φύλλα. Σε τούτο τους ωθεί η αντίληψη ότι πρέπει να διατηρηθούν και να μην ξεθωριάσουν και λησμονηθούν η ιστορία, τα ήθη, τα έθιμα, τα τραγούδια, οι γιορτές και ό,τι άλλο έχει σχέση με τον τόπο τους.

Σαν υπεύθυνος που επωμίσθηκα για τα πρώτα χρόνια την ευθύνη να μορφοποιήσω αυτό το δελτίο σκέφτηκα πως θα μπορούσα να σας μεταφέρω μερικές σκέψεις σχετικά με την έκδοση.

Τα γραπτά μένουν αναλλοίωτα με τα χρόνια που περνάνε και γι' αυτό έσθησαν από την ιστορία οι μνήμες μεγάλων πολιτισμών που δεν άφησαν πίσω τους γραπτά κείμενα. Τη δική τους μοίρα ακολουθούν και οι πόλεις και τα χωριά. Χτίζονται, ακμάζουν, εξαφανίζονται. Συνθήκες πολιτικές, οικονομικές και γενικότερα πολιτισμού συμβάλλουν είτε στην επανίδρυσή τους, είτε στον αφανισμό τους.

Το αξίωμα αυτό ισχύει σήμερα για τα χωριά της Παρνασσίδας. Κάποτε σ' αυτά έσφυζε η ζωή, η ακατάπαυστη δράση, η κοινωνική δραστηριότητα με τις τόσο αξιοζήλευτες αρμονικές σχέσεις, με τους θρύλους των παραδόσεων, με τα αγνά ήθη και έθιμα.

Οι παραδόσεις μεταφέρονται από γενιά σε γενιά αλλά τις φθείρει ο χρόνος και τις αλλοιώνουν οι επιρροές ξένων παραδόσεων. Η Κουκουβίστα μπορεί ύστερα από πολλή χρόνια να μην υπάρχει στον ελληνικό χάρτη και οι παραδόσεις της να έχουν τόσο πολύ αλλοιωθεί που να μην θυμίζουν τίποτα από

αυτή. Όσο υπάρχουν όμως άνθρωποι πάνω σε τούτο τον πλανήτη για αιώνες πολλούς κάποιο ξεχασμένο αντίτυπο αυτής της συλλογής θα μιλά, το ίδιο απaráληχτα όπως και σήμερα και θα διηγείται το ίδιο αυθεντικά όπως και σήμερα την ιστορία της Κουκουβίστας.

Μια από τις σημαντικές προσφορές του δελτίου μας ήταν ότι οι σελίδες του αποτελούν τόπο συναντήσεως των Κουκουβιστιανών που έχουν σκορπίσει στα πέριχτα της γης.

Ο κοινός αυτός τόπος είναι μια δεύτερη Κουκουβίστα, είναι η ιδέα της Κουκουβίστας, που συγκεντρώνει πνευματικά εκείνα τα παιδιά της που δεν μπορούν να συγκεντρωθούν. Σ αυτή την πνευματική σύναξη ήταν πολύ φυσικό να αναδειχθούν και πολλή ταλέντα που τους δόθηκε ένα μέσο επικοινωνίας με τους άλλους.

Αγνοί άνθρωποι ξαφνικά αποφάσισαν να γράψουν τη σκέψη τους: σιγά σιγά, μήνα με το μήνα αναδείχθηκαν σε νέους λαϊκούς συγγραφείς που ιστορούσαν μικρά γεγονότα, ασήμαντα ίσως άμα τα δείς από το φακό της ιστορίας του κόσμου αλλά πολύ σημαντικά άμα τα δείς με τα μάτια των παιδιών της Κουκουβίστας.

Η προσφορά όσων κοπιάσανε για την έκδοση που έχετε στα χέρια σας θα μεγαλώνει όσο τα χρόνια περνούν.

Φυλάξτε κάπου στο σπίτι σας αυτά τα δελτία για τα εγγόνια σας και δώστε τα σαν μια σκυτάλη στις γενεές που έρχονται μαζί με την αγάπη και τις αναμνήσεις που κρύβετε μέσα σας για την πατρίδα μας, τις κοινές μας ρίζες, τις παραδόσεις μας που είναι η πραγματική γυχή της Κουκουβίστας.

Γι' αυτούς που θα συνεχίσουν την προσπάθειά μας πρέπει όλοι μας να ευχηθούμε καλή δύναμη και να τους συμπαρασταθούμε στο έργο τους.

ΑΘΑΝ. ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΚΑΚΟΤΡΑΧΗΣ

Ολοκληρώθηκε από το κοινοτικό μας Συμβούλιο η κατασκευή του τοίχου αντιστηρίξεως στη βορεινή πλευρά της Κακοτράχης (δαπάνης ύψους 700.000 δρχ.).

Για την καλλίτερη στήριξη και εμφάνιση του έργου ο Σύνδεσμος ανέλαβε και κατασκεύασε πέτρινο τοίχο, μήκους 35 περίπου μέτρων προς την πλευρά του Κεφαλαύλακου (ύψους δαπάνης δρχ. 300.000).

Με το έργο αυτό δημιουργήθηκε μια μεγάλη πλατεία, έκτασης 320μ² περίπου που δίνει μια εντυπωσιακή εικόνα στους επισκέπτες γιατί είναι η πύλη της εισόδου του χωριού και εφόσον συμπληρωθεί η διαμόρφωση του εσωτερικού της χώρου (τοποθέτηση καθισμάτων, βρύσης, περίφραξης κ.τ.λ.), η Κακοτράχη γίνεται ένας αξιόλογος πόλος για περίπατο και ξεκούραση. Παίρνει, δηλαδή, ξανά τη ζωνρή κίνηση όπως εμείς οι παλαιότεροι την είχαμε συνηθίσει.

Με την ευκαιρία όμως θα σας αναφέρουμε μια είδηση που μας έδωσε πολύ μεγάλη χαρά. Ο χωριανός μας εφοπλιστής Δημ.

Ευσταθίου μας ανακοίνωσε την πρόθεσή του να εξοπλίσει με όλα τα όργανα την παιδική χαρά στη μνήμη της μητέρας του, Ευαγ. Θεοχάρη. Η παραγγελία για την κατασκευή των οργάνων έγινε τώρα που τυπώνεται το δελτίο. Είναι κάτι που περιμένουμε από τα προκομένα παιδιά του χωριού μας που ποτέ δεν ξεχνούν τον τόπο της καταγωγής τους και δείχνουν την αγάπη τους, για αυτόν. Τον ευχαριστούμε για την ευγενική του προσφορά.

ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Την συγκέντρωση και αποκομιδή των σκουπιδιών ανέλαβε εργολαβικά ο χωριανός και αντιπρόεδρος της κοινότητας Ιωάννης Αποστολόπουλος.

Το πρόγραμμα της συγκέντρωσης θα γίνεται ως εξής: Ιούνιο και Σεπτέμβριο κάθε Δευτέρα (μια φορά την εβδομάδα). Ιούλιο και Αύγουστο κάθε Δευτέρα και Παρασκευή (δύο φορές την εβδομάδα).

Με τη συστηματική αυτή συγκέντρωση των σκουπιδιών πρέπει όλοι μας να αντιληφθούμε τις ευθύνες που έχουμε απέναντι σ'

αυτά και την υγεία μας. Να τα μαζεύουμε, δηλαδή, σε σακούλες και τις μέρες που ορίζει το πρόγραμμα να τις τοποθετούμε στο σημείο του τόπου επιλογής που θα κάνει ο πρόεδρος για κάθε γειτονιά. Το θέαμα να είναι τα αυλάκια και οι φράκτες γεμάτα από πολύχρωμες σακούλες σκουπιδιών είναι απαράδεκτο.

Ας σταματήσουμε να περιμένουμε τις βροχές του φθινοπώρου να οδηγήσουν τα σκουπίδια μέσα από τον Βοιωτικό Κηφισό στα σπίτια μας στην Αθήνα.

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΑΤΙ

Καθρέπτες οδικής κυκλοφορίας για ασφάλεια των οδηγών σε επικίνδυνες διασταυρώσεις προμηθεύτηκε ο Σύνδεσμός μας και σε συνεργασία με την Κοινότητα πρόκειται να τοποθετηθούν στις χωρίς ορατότητα στροφές:

- α) Κακοτράχη.
- β) Οικία Μοναχογιού.
- γ) Βλαχέικα.

Πρόκειται για ακρυλικούς, ανθεκτικούς και άθραυστους καθρέπτες, η δαπάνη των οποίων ανήλθε στο ύψος των 280.000 δραχμών.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ Β.Α. ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ
Αθήνα, 14.5.1997

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ: ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΔΡΟΜΗΣ ΣΤΗ ΦΩΚΙΔΑ

Οι Παρνασσίδεις της Αττικής και οι φίλοι της ΦΩΚΙΔΑΣ τιμήσαν, με την πολυπληθή παρουσία τους, την εκδήλωση ιστορικής και πολιτιστικής μνήμης, που οργάνωσαν η Ομοσπονδία Συλλόγων Β.Α. Παρνασσίδας και ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αγοριανιτών Παρνασσίδας «Ο ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ» στην αίθουσα «ΔΕΛΦΟΙ» του Μεγάρου της Ρούμελης, την 14.5.97 και με θέμα: «Η Ιστορική και Πολιτιστική Κληρονομιά της Β.Α. Παρνασσίδας μέσα από το μύθο, τα αρχαιολογικά, ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία και ευρήματα».

Την εκδήλωση προλόγισε ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ, ο οποίος αναφέρθηκε στους σκοπούς και το έργο της Ομοσπονδίας, στην ανάγκη διατήρησης της ιστορικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς και στο χρέος προσφοράς υπηρεσιών για τη σύγχρονη ανάπτυξη των προβληματικών περιοχών της Φωκίδας.

Τον ομιλητή της ημέρας, Καθηγητή και Ιστορικό Ερευνητή, ΓΙΑΝΝΗ ΤΣΕΛΙΟ παρουσίασε ο ΤΑΣΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙΩΤΗΣ, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο ομιλητής της ημέρας με γλαφυρότητα αναφέρθηκε στην ιστορική και πολιτιστική πορεία της Φωκίδας κι έδωσε ένα πλούτο ιστορικών στοιχείων και μια εκτεταμένη πληροφόρηση για ιστορικά γεγονότα, που συνθέτουν την εκκρηκτική ιστορική πορεία της Φωκίδας από τη μυθική περίοδο, μέχρι σήμερα.

Η εκδήλωση έκλεισε με πλούσιο χορωδιακό πρόγραμμα, που παρουσίασε, με ιδιαίτερη επιτυχία, ο μαέστρος ΓΙΑΝΝΗΣ ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, που διηύθυνε την κορυφαία χορωδία του Δήμου ΖΩΓΡΑΦΟΥ.

Η μεγάλη παρουσία κορυφαίων συμπατριωτών του πνευματικού, επιστημονικού, πολιτιστικού και επιχειρηματικού κόσμου της Φωκίδας, πολλών εκπροσώπων Κοινοτήτων και Συλλόγων, αλλά και πολλών εκλεκτών συμπατριωτών και φίλων της Παρνασσίδας, δεν αφήνει χώρο να τους αναφέρουμε, όπως θα θέλαμε, όλους ονομαστικά.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΣΚΟΠΙΣΗ ΤΡΙΜΗΝΟΥ

(Απρίλιος - Ιούνιος 1997)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997

ΠΑΣΧΑ

Κανείς δεν αμφισβητεί ότι ο Απρίλιος είναι η καρδιά της άνοιξης και δίνει το πρόσταγμα για το άνοιγμα των λουλουδιών. Λένε όμως ότι δεν είναι μόνο «καλόβολος» αλλά και «κακόβολος».

Έχει δηλαδή και τις καλές αλλά και τις κακές του μέρες.

Έτσι το φετεινό μας Πάσχα (27.4.1997) το γιορτάσαμε με χιόνια

λαού μας. Δεν γνωρίζουμε ποιά στοιχεία έκαναν τον αρρενωπό αυτό άγιο να πάρει τόσο επίσημη θέση μέσα στο χριστιανικό εορτολόγιο. Ίσως η λεβεντιά του, ίσως η θέση του εορτασμού του τις ημέρες της άνοιξης και του Πάσχα.

Οι χωριανοί μας που εκτιμούσαν ανέκαθεν την ανδρεία και την ομορφιά αφιέρωσαν την εκκλησία τους στον προστάτη τους πολιούχο Άγιο Γεώργιο. Γι' αυτό και ο

βασιλικούς, ματζουράνες, γαρύφαλλα, ντάλιες κ.λ.π. Αλλά ο Μάης στη συνέχεια το παρατράβηξε και άρχισε την ανομβρία, γεγονός που τους ανάγκασε για να μη δούν τους κόπους τους να χάνονται να αγωνιστούν να σώσουν τις καλλιέργειές τους από την ξηρασία με το κατάβρεγμα με τενεκέδες και λάστιχα. Ευτύχημα που το κοινοτικό συμβούλιο είχε μεριμνήσει για το καθάρισμα του Κεφαλούλακου και το νερό ήταν άφθονο.

Η δοκιμή θα δείξει εαν είναι έτοιμα. Και η χολληστερίνη... και τα τριγλυκερίδια... και τα λιπίδια;. Αυτά που ήνε οι γιατροί... Ήταν και αυτοί εκεί. Και δοκίμασαν. Δεν πειράζει από την Τρίτη δίαιτα.

στις πλαγιές της Λυρίτσας, με φουσκωμένα τα νερά των ποταμών του Μέγα Ρέμα και του Κεφαλόβρυσου, με βροχερές σχεδόν όλες τις ημέρες της Μεγάλης Εβδομάδας και με ανυπόφορο κρύο την ώρα της Ανάστασης που έγινε στο προαύλιο του Αγίου Γεωργίου. Λιγοστοί ήταν εκείνοι που κατόρθωσαν, ύστερα από τέτοιες συνθήκες, να πάνε το φως της Ανάστασης στο σπίτι τους.

Σταθήκαμε όμως τυχεροί ανήμερα της Λαμπρής αφού ο καιρος μας επεφύλασσε μια ηλιόλουστη μέρα και ψήσαμε άνετα σε κήπους και αυλές τα καλοθερμμένα αρνιά και κατσίκια με κέφι, χορό, τραγούδια και ψέλνοντας το Χριστός Ανέστη παρές, παρές και αδελφωμένοι.

Βλέπεις, εμείς οι σύγχρονοι Έλληνες από τον πλούσιο κύκλο των απριλιάτικων εθίμων κρατήσαμε με φανατισμό το έθιμο του ψησίματος!

ΕΟΡΤΗ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο Αη-Γιώργης είναι ίσως από τους πιο αγαπημένους αγίους του

σύνδεσμός μας καθιέρωσε, εφ' όσον η εορτή συμπίπτει με το Πάσχα, να γίνεται πάντα μετά το εκκλησίασμα το τσουγκρισμα των αυγών. Έθιμο που οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε και φέτος με συμμετοχή όλων των χωριανών στην αίθουσα του σχολείου και μέσα σε ατμόσφαιρα αγάπης και φιλίας.

ΜΑΪΟΣ 1997

Ο Μάιος φημίζεται για τις καλοσύνες του αλλά και για τις ξαφνικές του μπόρες, με βροχές και χαλάζι, και πολλές φορές μάλιστα άκαιρες για τη γεωργία που ανάγκασε το λαό μας να λείει.

Στον καταραμένο τόπο το Μάη μήνα βρέχει.

Έτσι ανήμερα της πρωτομαγιάς έριξε νερό με το τουλούμι. Επωφελήθηκαν όμως οι χωριανοί μας και ρίχτηκαν στην περιποίηση και καλλιέργεια των κήπων και των περιβολιών. Φύτεψαν φασόλια, πατάτες, ντομάτες, περιποιήθηκαν τις γλάστρες τους, και τις γέμισαν με

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ

Η καθιέρωση του εορτασμού των Αγίων Κων/νου και Ελένης στον ομώνυμο Ιερό Ναό του Κεφαλόβρυσου (κτίσμα του 1966) μας παρακινεί να παραβρισκόμαστε εκεί κάθε χρόνο και να τους εορτάζουμε με ιδιαίτερη λαμπρότητα.

Έτσι και φέτος στις 21 Μαΐου πολλοί χωριανοί με τον παπα-Γιάννη και τους ψαλτάδες Μήτσο Κόλλια (Καραμήτσο) και Γ. Κολλύρη βρέθηκαν στο μαγευτικό αυτό τοπίο με τα αιωνόβια έλατα, τα πλατάνια, τις ιτιές, την πλούσια βλάστηση που ανάμεσά τους κυλούν ήρεμα τα γάργαρα νερά του Κεφαλόβρυσου.

Χτύπησαν την καμπάνα, άναψαν ένα κεράκι και ευχαρίστησαν το Θεό για το ευχάριστο διάλειμμα που τους προσέφερε από το άγχος και τα προβλήματα της μεγαλούπολης.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1997

ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ 5/6/97

Ένα κενό έννοιωσαν οι παλαιότεροι γιατί δεν είδαν να τηρείται η ωραία εκδήλωση της παραδοσιακής συνήθειας όπου οι ιερείς μας επισκέπτονταν τις στάνες των βοσκών και διάβαζαν τις ευχές τους για καλή διαμονή των ζώων στα θερινά λειβάδια. Ένα ζωντανό έθιμο που χάθηκε μαζί με τον περιορισμένο αριθμό των κτηνοτρόφων.

(Εικόνες από τη λατρευτική αυτή παράδοση μπορείτε να διαβάσετε σε κείμενο του Φάνη Λευκαδίτη που δημοσιεύεται σ' αυτό το τεύχος καθώς και παλαιότερο του Γιώργου Κολλύρη στο δελτίο μας).

ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ 16/6/1997

Με θρησκευτική κατάνυξη πολλοί χωριανοί μας παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία στον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου καθώς και την ανάπτυξη του νοήματος του Ευαγγελίου της ημέρας που έγινε με απλά και κατανοητά λόγια από τον ιερέα Παπαδημήτρη Δρίτσουλα.

Ακολούθησε η τελετή του γονατίσματος και εψάλη τρισάγιο για την ανάπαυση της ψυχής του αχέχαστου αξιωματικού της χωροφυλακής Γιάννη Χριστοδούλου που χάθηκε πρόσφατα.

ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΑΣ 17/6/1997

Με συρροή επισκεπτών από όλα τα μέρη της χώρας γιορτάστηκε στο παρεκκλήσι της Αγίας Τριάδας που λόγο του ειδυλλιακού του τοπίου συγκέντρωσε εκδρομείς, πιστούς στο όνομά της αλλά και συνανθρώπους που ήλθαν με σκοπό να χορέψουν και

να μας τιμήσουν με την παρουσία τους, εκτός των προέδρων των γειτονικών κοινοτήτων και ο βουλευτής Φωκίδας Δημ. Θάνος και η δήμαρχος Άμφισσας Γ. Γαζή. Ευχές μας έστειλε και ο βουλευτής Νικ. Γκελεστάτης.

ΚΑΜΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΩΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ

Ο χωριανός μας Κώστας Βασ. Χαμηλός (Μοίρας) μέσα στον κύκλο των εργασιών του δεν ξέχασε το χωριό του. Συγκεκριμένα, φρόντισε και επιδιωρθώθηκε η καμπάνα της Αγίας Τριάδας και απέκτησε τον αρχικό γλυκό της ήχο. Επίσης προμήθευσε το εκκλησιαστικό συμβούλιο με μια ολοκαίνουργια καμπάνα με σκοπό να τοποθετηθεί στην Αγία Παρασκευή, διότι το μικρό σήμαντρο που είχε τοποθετήσει ο αξέχαστος ιερέας Παναγ. Χασιακός, δεν ανταποκρίνεται πια στον αρχικό του προορισμό. Οι χωριανοί μας και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο εκφράζουν τις ευχαρι-

από τις πιο παγερές χιονισμένες μέρες του χειμώνα.

Δεκάδες συγγενείς, φίλοι, επιζώντες και συναγωνιστές με δάκρυα στα μάτια και λουλούδια πλημμύρισαν το χώρο του μνημείου και τίμησαν τη μνήμη των ηρώων που έχασαν τη ζωή τους στη μοιραία ενέδρα που τους είχε στήσει ο τακτικός γερμανικός στρατός.

Έγινε προσκλητήριο των νεκρών και ακούστηκαν τα ονόματα των 36 φονευθέντων μεταξύ των οποίων και των δυο χωριανών μας, Νικ. Κόλλια (Καραμήτρου) και του τότε προέδρου της κοινότητας Παναγ. Ζούργου που άφησε τη γυναίκα του με τρία ανήλικα παιδιά και έγκυο στην τελευταία Παναγιώτα που τώρα βρίσκεται στο Λος Άντζελες παντρεμένη με τον χωριανό μας Δημ. Χριστίδη.

Η συγκινητική αυτή τελετή έκλεισε με τραγούδια ηρωικά που τα τραγουδούσαμε με πάθος την περίοδο του ξεσηκωμού και μας θύμιζαν πόσο ψυχικό μεγαλείο και ευγένεια είχαμε εκείνη την εποχή έστω και αν θερίζαμε το θάνατο.

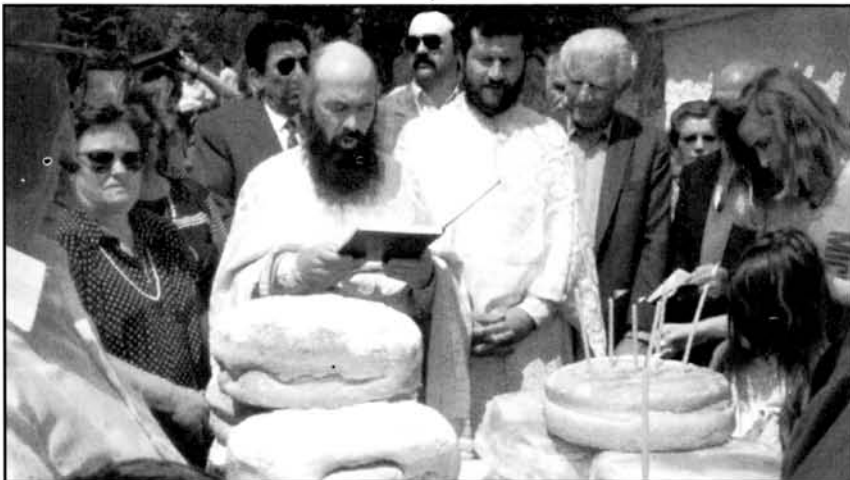
ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΣ

Χιλιάδες είναι οι φοιτητές που κάθε χρόνο αγωνίζονται για την απόκτηση μιας υποτροφίας. Υποτροφίες χορηγούν πολλά ιδρύματα, η Ακαδημία Αθηνών, κληροδοτήματα αλλά και το Πανεπιστήμιο, χορηγεί στους φοιτητές που συμπληρώνουν βαθμολογία άριστη, με βαθμούς 8-10 μονάδες σε όλα τα μαθήματα.

Οι υποτροφίες αυτές χορηγούνται για παρακολούθηση μαθημάτων σε άλλες χώρες, κυρίως Ευρωπαϊκές.

Έτσι η Παρασκευή Ευθυμίου Χαμηλού, Λαμία, εγγονή του αξέχαστου μπαρμπα-Γιάννη Χαμηλού, πέτυχε σε όλα τα μαθήματα του 4ου έτους της Αγγλικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης άριστα, δηλαδή 10, και έτσι τον ερχόμενο Σεπτέμβριο μεταβαίνει με δαπάνες του δημοσίου στις Βρυξέλλες για παραπέρα παρακολούθηση μαθημάτων.

Μπράβο Βιβή! Μας έκανες περήφανους κι εμείς νομίζαμε ότι χορεύεις μόνο λεβέντικα το τσάμικο!

Αρτοκλασία του Συνδέσμου στο χώρο της Αγίας Τριάδας το έτος 1995

να χαρούν την ομορφιά της άνοιξης. Η τάξη τηρήθηκε απόλυτα μολονότι τα μεταφορικά μέσα ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο. Παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία, συμμετείχαν στην αρτοκλασία που είχε προγραμματίσει ο Σύνδεσμός μας και στη συνέχεια σκορπίστηκαν στους γύρω λοφίσκους όπου με αυτοσχέδιες ψησταριές τσίκνησαν όλη τη γύρω ατμόσφαιρα. Αυτή τη φορά όμως δεν έλειψε και το παραδοσιακό γλέντι με ήχους παραδοσιακής μουσικής. Είχαμε μάλιστα την τύχη μεταξύ των επισκεπτών

στίες τους στον εκλεκτό χωριανό μας.

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ

Η Κυριακή 16 Ιουνίου 1997 ορίστηκε ως ημέρα μνήμης για τους 36 αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης που έπεσαν ηρωικά κατά τη διάρκεια συμπλοκής με τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής στις 4 Ιανουαρίου 1944 στο σταυροδρόμι της Αγίας Τριάδας προς τη Βλαχόστρατα.

Το γεγονός, για να το θυμίσουμε στους νεότερους, έγινε πριν από 53 χρόνια και σε μια

ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ

και τα προβλήματα του χωριού μας

Σαν φάρμακο όλων των κακών παρουσιάζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών η συνένωση των Κοινοτήτων που πρόκειται να λύσει όλα τα προβλήματα των χωριών ενώ δεν αποκλείεται να ερημώσουν και τα υπόλοιπα στα οποία έχουν μείνει μερικές ψυχές.

Στόχος του Υπουργείου Εσωτερικών είναι να προκύψουν στη θέση των σημερινών 5.775 Δήμων και Κοινοτήτων περίπου 900-1.000 νέοι Ο.Τ.Α. που κατά τη συντριπτική τους πλειοψηφία θα είναι Δήμοι. Για το Νομό μάλιστα Φωκίδας προτείνεται οι 91 Δήμοι και Κοινότητες να περιοριστούν στους 12.

Το σχετικό νομοσχέδιο αναμένεται να είναι έτοιμο ως το Φθινόπωρο. Από τις συνενώσεις θα επαναχαραχθούν και τα όρια ορισμένων επαρχιών χωρίς να θιγούν οι νομοί, ενώ θα αναδιοργανωθούν σε νέα χωροταξική βάση οι αντίστοιχες δημόσιες υπηρεσίες.

Η συνένωση στη σύλληψή της σαν μέτρο πρέπει να έχει τη λογική του, απαιτεί όμως προσηκτικό προγραμματισμό και βαθύτερη αναδιάρθρωση της δημόσιας διοίκησης. Η ίδρυση νέων Δήμων, η οργάνωση και λειτουργία τους δημιουργεί προβλήματα που πρέπει να μελετηθούν πριν από κάθε ενέργεια. Όπως:

1. Ποιά θα είναι η έδρα του Δήμου όπου θα εγκατασταθούν

οι υπηρεσίες.

2. Πόσο θα απέχουν οι Κοινότητες από τους Δήμους.

3. Πώς θα εξυπηρετούνται οι δημότες.

4. Ποιός θα εγγυηθεί ότι εμείς οι ορεινοί δεν θα είμαστε παραμελημένοι και φτωχοί συγγενείς.

5. Ποιό θα είναι το σύστημα χρηματοδότησης.

Το νομοσχέδιο για τις ανα-

θρου, Καλοσκοπής σε ένα Δήμο με έδρα τα Καστέλλια.

Η πρόταση αυτή φαίνεται να έχει ναυαγήσει, όπως δεν προχώρησε και άλλη πρόταση να ενωθούν 11 χωριά της Παρνασσίδας με κέντρο την Γραβιά.

Η ιδέα όμως που φαίνεται να καρποφορεί είναι να κάνει δικό της Δήμο η Σουβάλα και εμείς με κέντρο τη Γραβιά να ενωθούμε

Καστέλλια, Βαργιάνη, Αποστολιάς, Οινοχώρι, Σκλήθρο. (Δήμος Γραβιάς).

Επειδή ο Δήμος υπερέχει της Κοινότητας και για να μπορέσουν να γίνουν έργα δεν είναι κακό να ενωθούν μικρές Κοινότητες, αλλά πρέπει να ερωτηθούν και οι κάτοικοί τους γιατί πιστεύουμε ότι χωριά με ιστορία αιώνων, με ξεχωριστή φυσιογνωμία, φυσικό κάλλος, δεν πρέπει να αφανιστούν.

Συμφωνούμε μάλιστα με την ωραία πρόταση που κάνει στην εφημερίδα «ΤΟ ΟΙΝΟ-

ΧΩΡΙ», αριθμός φύλλου 44 Απρίλιος 1997, ο αντιπρόεδρος της Κοινότητας Οινοχωρίου Κώστας Ρούλιας:

«Αν όντως τόχει η μοίρα μας να ότερηθούμε το δικαίωμα αυτό (ανεξάρτητη Κοινότητα) θα πρέπει να συνενωθούμε ΜΟΝΟ με τις δύο άλλες γειτονικές ορεινές Κοινότητες, την Καλοσκοπή και το Σκλήθρο, με τις οποίες έχουμε τα ίδια κοινωνικά, οικονομικά και εδαφικά γνωρίσματα και ενδιαφέροντα».

Ασφαλώς η έδρα της νέας Κοινότητας θα επιλεγεί ύστερα από δημοψήφισμα των κατοίκων των Κοινοτήτων.

Η παραπάνω φωτογραφία βρέθηκε στο αρχείο του Κων. Ι. Τούμπα και όπως φαίνεται ο ερασιτέχνης φωτογράφος φάνηκε πολύ τυχερός πέτυχε τους χωριανούς μας την ώρα που επέστρεφαν κουρασμένοι από εργασία που είχαν αναλάβει μέσω του Δασαρχείου για το καθάρισμα δένδρων στην πλευρά της Λυρίτσας. Αρκετοί από αυτούς βρίσκονται ακόμα στη ζωή και είναι από αριστερά προς τα δεξιά: Παναγ. Μώρης (Μαλαούλης), Δημήτριος Γρίβας, Χαρ. Ματθαίου Ιωάννης Τούμπα, Κων. Λίτσος, Ιωάννης Τούμπα, Χαρ. Αυγερινός, Ιωάννης Βλάχος, Ιωάννης Μαντάς, Κων. Δανιήλ, Αθαν. Μώρης, Δημ. Λιάκος, Βασ. Χαμηλός, Ιωάννης Κάλης,, Παναγ. Δημόπουλος και τελευταίος ο επιστάτης Θεμ. Ραφτόπουλος.

γκαστικές συνενώσεις προκαλέσει θύελλα αντιδράσεων και πάρα πολλοί κοινοτάρχες διαμαρτύρονται για τον επικείμενο αφανισμό των χωριών τους. Η κυβέρνηση όμως δεν φαίνεται διατεθειμένη να υποχωρήσει. Μη ρωτάτε εάν αυτό είναι καλό ή κακό. Θα το δείξει ο χρόνος...

Με την Καλοσκοπή τί γίνεται;

Θα μας διαγράψουν από το χάρτη;

Όπως είχαμε γράψει και σε προηγούμενο τεύχος η αρχική πρόταση ήταν να συγχωνευθούν οι Κοινότητες Καστελλίων, Αποστολιάς, Οινοχωρίου, Σκλή-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Πανετυχή είναι πολλά νέα ζευγάρια χωριανών μας οικογενειών γιατί συμπληρώθηκε η οικογένεια-κή τους ευτυχία με την άφιξη ενός πρώτου ή δευτέρου παιδιού.

Έτσι:

- Ο Ευάγγελος Ραφτόπουλος (γιός του δικηγόρου Ζαχαρία Ραφτόπουλου, Λαμία) και η σύζυγός του Χριστίνα απέκτησαν αγοράκι.

- Ο Γιάννης Σφετιώρης του Παναγ. και η σύζυγός του Ελένη απέκτησαν κοριτσάκι.

- Ο Παναγιώτης Γ. Τομαράς και η σύζυγός του Κατερίνη (το γένος Γ. Κυριαζή) απέκτησαν κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να ζήσουν τα νεογνήτα.

- Ο Κώστας Μπουρτσάλας και η σύζυγός του Ελπινίκη απέκτησαν στις 5.3.1997 ένα υγιέστατο αγοράκι.

Και μια διόρθωση: Ο Νικόλ. Κων. Κόλλιας (Αργυρούπολη) και η σύζυγός του απέκτησαν αγοράκι και όχι κοριτσάκι όπως λανθασμένα γράψαμε στο προηγούμενο τεύχος. Τυπικό βέβαια το θέμα, ουσιαστική όμως η διαφορά. Συγγνώμην παιδιά.

ΒΑΦΤΙΣΙΑ

- Ο Χάρης και η Πέτα ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ στις 29 Ιουνίου 1997 και ώρα 6.30 μ.μ. στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου (Λουμπαδιάρη) στου Φιλοπάππου βάπτισαν την κόρη τους και της έδωσαν το όνομα ΑΘΗΝΑ. Ανάδοχη η χωριανή μας Νίκη Χριστοφόρου. Ακολούθησε δεξίωση στο ξενοδοχείο Λυκαμπέτους. Να ζήσει η νεοφώτιστη Αθηνά και ο παπούς Πάκης να χαρεί στη συνέχεια και πέντε και έξι... εγγόνια.

— Στις 28 Ιουνίου 1997 ο Γιάννης και η Αγγελική Λευκαδίτη βάπτισαν στον Ιερό Ναό της Παναγίας (Λαμπρινής) το αγοράκι τους και το ονόμασαν Θεοφάνη.

Ακολούθησε δεξίωση των προσκεκλημένων σε γνωστή κοσμική ταβέρνα της περιοχής. Η επικρατούσα ατμόσφαιρα άκρως Ρουμελιώτικη.

Ευχόμαστε ολόθερμα στους πανευτυχείς γονείς να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η καθηγήτρια Ευθυμία Δημ. Δανιήλ, (Λιούγκα) έδωσε αμοιβαία

υπόσχεση γάμου με τον Λεων. Βλαχόπουλο.

Ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

- Στο Los Angeles στις 8.6.1997 τέλεσε τους γάμους του ο Ιωάννης Νικολάου Αναγνώστου (Βάσος) με την εκλεκτή της καρδιάς του Νικολίνα (αμερικανίδα υπήκοο).

- Στις 28 Ιουνίου 1997 στον Ιερό Ναό Προφήτη Ηλία Παγκρατίου η χημικός Κατερίνα Ιωάν. Μαλιβίτση παντρεύθηκε τον επίσης χημικό Πέτρο Δελότη.

- Στην Εκατονταπυλιανή της Πάρου έγινε στις 14/6/1997 ο γάμος της Γεωργίας Κατσανιώτη (κόρης του Νίκου Γ. Κατσανιώτη) που είναι εγκατεστημένη μόνιμα στο Seattle με αμερικανό υπήκοο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΥΘ. ΤΣΙΓΑΣ
(1928 - 1997)

- Στις 24.4.1997 απεβίωσε στην Αθήνα ο Ιωάννης Ευθυμίου Τσίγας και σε ηλικία 70 ετών.

ΑΣΗΜΩ ΙΩΑΝ. ΝΙΚΟΥ
1922-1997

- Στις 19.5.1997 και σε ηλικία 75 ετών πέθανε και ενταφιάστηκε στο χωριό η Ασήμω Νίκου (το γένος Δημητρίου Δανιήλ -Σιαμέτη).

ΙΩΑΝΝΗΣ Τρ. ΠΟΔΑΡΑΣ
1941 - 1997

Μέσα σε κλίμα βαρύ συγγενείς και φίλοι αποχαιρέτησαν στις

5.6.1997 το Γιάννη Τρ. Ποδάρα που χάσαμε αιφνίδια στις 3.6.1997 σε ηλικία 56 ετών.

Παρόντες στην κηδεία του χωριανού μας βιομηχάνου ήταν πλήθος εκπροσώπων του βιομηχανικού και εμπορικού κόσμου. Σύσσωμη η παροικία μας σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τον άνθρωπο που βοήθησε το Σύνδεσμο και έδειξε τα φιλανθρωπικά και πατριωτικά του αισθήματα προς το χωριό τον συνώδευσε μέχρι την τελευταία του κατοικία.

Η επιμνημόσυνη δέηση τελέστηκε στις 4 το απόγευμα στο Α' νεκροταφείο Αθηνών.

Τραγικές φιγούρες με μάτια κατακόκκινα από το κλάμα ο γιός του Νίκος που ήλθε από την Αγγλία όπου βρίσκεται στο τέλος των σπουδών του ως μηχανολόγος και η πιστή σύζυγός του.

Το στερνό αντίο στον αξέχαστο Γιάννη έστειλε εκ μέρους του Συνδέσμου μας το μέλος του Δ. Συμβουλίου και αδελφικός του φίλος Κώστας Τούμπας με τα ακόλουθα λόγια:

«Ιωάννης Τριαντάφυλλου Ποδάρας 30.3.1941/3.6.1997.

Ένας άνεμος, μια μορφή, μια ιστορία.

Αγαπημένε μου φίλε δέξου τις λίγες αυτές αράδες, που είναι βγαλμένες από τα βάθη της ψυχής του παιδικού σου φίλου.

Ο ξαφνικός θάνατός σου μας γέμισε απέραντο πόνο και οδύνη. Το θλιβερό άγγελμα της σύντομης ασθένειας και της εν συνεχεία φυγής σου, έπεσε λες και ήταν κεραυνός που συγκλόνησε τους πάντες, οικογένεια, φίλους, συνεργάτες.

Η μοίρα όμως των ανθρώπων είναι αδυσώπητη. Δεν χαρίζεται σε κανέναν και πάντοτε είναι αμείλικτη. Όταν φεύγουν από κοντά μας οι εκλεκτοί, ο τόπος φτωχαίνει και ο πόνος είναι δυνατότερος, αβάσταχτος και η ψυχή όλων σπαράζει.

Η ψυχή σου Γιάννη Ποδάρα ήταν γεμάτη ζωντάνια, δράση, ενέργεια και προσφορά.

Ο χάρος όμως δεν κίοτεψε, ούτε αναλογίστηκε την νιότη, την λεβεντιά, την άφραστη δραστηριότητα και την αξιοζήλευτη άνοδό σου.

Αγαπημένε μου φίλε ήσουν προικισμένος με εξαιρετικά χαρίσματα. Ήσουν άξιος, ευθύς και δημιουργικός σαν άνθρωπος, με αγνά αισθή-

ματα και αρετές σπάνιες που κράτησαν ακέραιες ως το τέρας της ζωής σου.

Ξεκίνησες από ένα φτωχό και τίμιο σπίτι της Ρούμελης με μηδέν εφόδια, όμως με την αξιοσύνη, την οξύνοια που σε διέκρινε και την φιλεργατικότητα σου πέτυχες στο ακέραιο τους στόχους σου.

Ήσουν αγνός και ντόμπρος Ρουμελιώτης, επιτυχημένος επιχειρηματίας, φτασμένος βιομήχανος, από τις επιχειρήσεις σου δε έτρωγαν εκατοντάδες άνθρωποι ψωμί. Τα εργοστάσια, με την συνεργασία των αξίων συνεργατών σου, απλώθηκαν σε όλη την Ανατολική Ευρώπη. Μάς γέμιζες, και ιδιαίτερα εμένα, ξεχωριστή υπερηφάνεια και καμάρι για τα επιτεύγματά σου και την προκοπή σου.

Πέραν από την αξιοζήλευτη επαγγελματική σου δραστηριότητα και επιτυχία, υπήρξες και άριστος οικογενειάρχης και στοργικός γονιός προς τον μονάκριβο γιό σου Νίκο που συνέχισε τον καμάρωνες για τις επιστημονικές του επιτυχίες και που τον άλλο μήνα τον περίμενες να τελειώσει τις σπουδές του στο Λονδίνο και να έλθει να καθήσει δίπλα σου, ως συνεχιστής και διάδοχος του σπουδαίου καθ' όλα έργου σου.

Την Καλοσκοπή, το χωριό σου, δεν την ξέχασες ποτέ. Η αγάπη σου ήταν παροικιόμωδης, η δε οικονομική και ηθική συμβολή σου για την αναβάθμισή της ήταν απεριόριστη. Τελευταία σου δε προσπάθεια και επιθυμία ήταν να επισκευασθεί η στέγη του σχολείου μας που μάθαμε τα πρώτα γράμματα.

Αγαπημένε μου φίλε, μέχρι και τις στερνές σου στιγμές διέτηρες την πνευματική σου διαύγεια και την αγωνιστική σου διάθεση, η δε ψυχή σου ευρίσκετο σε διαρκή έξαρση. Ήσουν βιαστικός σαν άνεμος και γρήγορος στις αποφάσεις σου προς δημιουργία, αλλά και βιαστικά σαν άνεμος έφυγες από κοντά μας. Το πέρασμά σου από την πρόσκαιρη ζωή δεν είχε κανένα ψεγάδι. Θα παραμείνεις πρότυπο δημιουργικού ανθρώπου, αξιομίμητου, με μνήμη παντοτεινή.

Η ύστατη στιγμή του Γιάννη Ποδάρα ταυτίζεται με την ρήση του Σοφοκλή «Για κάθε άνθρωπο της γης δεν υπάρχει μεγαλύτερη αγωνία από την προσδοκία του αναπόφευκτου θανάτου». Εσύ φίλε μου που στο στίβο της ζωής διακρίθηκες τόσο δυνατά και όρθωσες

ψηλά το ανάστημά σου, υπέκνηες αδιαμαρτύρητα στην ανθρώπινη μοίρα. Ο Νόμος της φθοράς αδέκαστος σε πήρε τόσο άδικα, τόσο σύντομα, τόσο γρήγορα από κοντά μας.

Με συντριβή ψυχής ήλθαμε να σου δώσουμε τον τελευταίο ασπασμό και να προσευχηθούμε όλοι για αιώνια ανάπαυση της ψυχής σου, η οποία τώρα ταξιδεύει στα ουράνια, εκεί όπου δεν υπάρχει πόνος, λύπη ή στεναγμός, αλλά ζωή ατελείωτη.

Ο πανάγαθος Θεός ας παρηγορήσει την οικογένειά σου, που βρίσκεται δίπλα από το σепτό σκήνωμά σου και ας φωτίζει το γιό σου για να συνεχίσει το δημιουργικό σου έργο, ας σε κατατάξει δε μεταξύ των δικαίων, γιατί και εσύ δίκαιος, αγαπητός και ελεήμων υπήρξες στην ζωή σου.

Αλησμόνητε Γιάννη, φεύγοντας για το μακρινό, δίχως επιστροφή ταξίδι, κατέλειπες μνήμη αγαθή, πράον, ταπεινού και ανεξίκακου ανθρώπου, αρετές με τις οποίες αγωνίστηκες τον καλόν αγώνα και «τετέλεκες» τον δρόμον, παραδίδοντας το πνεύμα με καθαρότητα καρδιάς και ηρεμία συνειδήσεως.

Προπέμποντάς σε στην τελευταία σου κατοικία, προσευχόμαστε στον Ύψιστο να σε κρίνει σύμφωνα με τα έργα σου, τα οποία υπήρξαν πάντα αγαθά και φιλεύσπλαχνα.

Εκ μέρους του Συνδέσμου Καλοσκοπιτών, του οποίου υπήρξες καταξιωμένο μέλος, σου απευθύνω με συντριβή ψυχής το στερνό χαιρετισμό και όλοι μας παρακαλούμε τον Κύριο για την ανάπαυση της ψυχής σου.

Το χώμα της Αττικής γης που σε λίγο θα σε σκεπάσει ας είναι ελαφρύ.

Αιωνία σου η μνήμη.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
1907 - 1997

Στις 29 του Μάη 1997 έχασε τη μάχη με τη ζωή ο Γιάννης Χριστοδούλου που μια δεκαετία τώρα την κέρδιζε.

Γεννήθηκε στην Κουκουβίστα το 1907 γιός του Παναγιώτη και της Ευφροσύνης.

Τέλειωσε τιο Γυμνάσιο στην Άμφισσα όπου έδειξε μεγάλη έφεση για μάθηση. Στη συνέχεια μπήκε στη Σχολή Χωροφυλακής και απεφοίτησε με άριστα ως αξιωματικός Χωροφυλακής. Υπηρέτησε το ΔΙΚΑΙΟ και τον ΑΝ-

ΘΡΩΠΟ.

Στον πόλεμο του '40 πήγε εθελοντής στο μέτωπο της Αλβανίας και στη συνέχεια στη Μ. Ανατολή όπου εντάχθηκε στον Ιερό Λόχο και σαν αλεξιπτωτι-

στής ερρίφθη 7 φορές από αεροπλάνο. Με την απελευθέρωση υπηρέτησε σαν ανώτερος αξιωματικός στη Σάμο, στην Καλαμάτα στα Γιάννενα.

Στα σκληρά αυτά χρόνια αντιστάθηκε στο έργο εξόντωσης των προοδευτικών πολιτών σε βάρος της σταδιοδρομίας του και με κίνδυνο της ζωής του πολλές φορές.

Η κηδεία του έγινε στη Ραφήνα τόπο διαμονής της κόρης του Νένας. Με αληθινή συγκίνηση οι φίλοι και συγγενείς τον συνώδευσαν στην τελευταία του κατοικία.

Ο φίλος του Γιώργος Αγαθός στον στερνό χαιρετισμό του κατέληξε:

«Στον τάφο σου προτείνω να γραφτεί: Γιάννης Χριστοδούλου, αγωνίστηκε για την αρετή που ευγενίζει τον άνθρωπο αι τον κάνει ικανό για όλες τις ελευθερίες».

Ο Βασίλης Καραμπάτσος κρατούμενος στις φυλακές Καλαμάτας το 1946 τον αποχαιρέτησε μ' αυτά τα λόγια:

«Γεναίε αξιωματικέ της χωροφυλακής! Μεγάλε άνθρωπε! Γνήσιο τέκνο από την Καλοσκοπή της Γκιώνας. Τίμια δημοκράτη Γιάννη Χριστοδούλου!! Θα σε θυμόμαστε πάντα. Αιωνία σου η μνήμη».

Τις λεπτομέρειες της σταδιοδρομίας του για την περίοδο 1934 - 1947 ιστορεί σε έντυπο με την ονομασία Σελίδες Ημερολογίου

που τύπωσε σε βιβλίο, τεύχη του οποίου βρίσκονται στο αρχείο του Συνδέσμου.

Η γυναίκα του Έμα Χριστοδούλου προσέφερε στη μνήμη του για τους κοινωφελείς σκοπούς του Συλλόγου το ποσό των 20.000 δρχ.

Επίσης 20.000 δρχ. στον ιερέα της Εκκλησίας της Κουκουβίστας για μια επιμνημόσυνη δέηση στην Εκκλησία μια Κυριακή μετά τη Θεία Λειτουργία.

ΠΑΤΡΟΥΛΑ ΚΟΝΤΟΥ

(1922 - 1997)

Μια παλιά δόξα της ομορφιάς

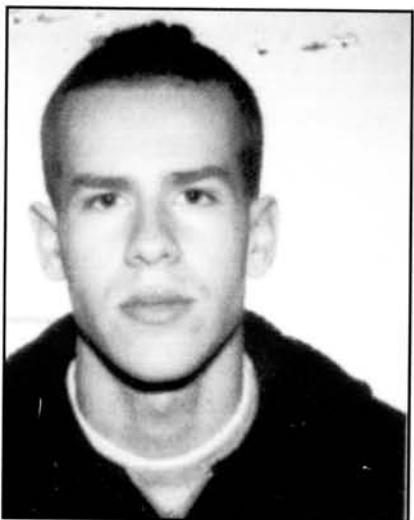

χάθηκε. Το Μάιο 1997 πέθανε σε ηλικία 75 ετών η Πατρούλα Κόντου (Σαλταπίδα). Η αξέχαστη Πατρούλα γεννήθηκε στο χωριό το 1922.

Μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής της έγινε στις 22/6/1997 στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

ΤΡΑΓΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ

Ο άτυχος Παναγ. Νικολάκης

ΙΔΙΟΡΡΥΘΜΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ

- Απρίλ'ς = Απρίλιος	- άχαρους = Χωρίς χάρη (πρό-
τέρημα)
- Αλονάρ'ς = Αλωνάρης - Ιούλιος	- ανήμιρα = την ίδια μέρα
- απουμνάδ' του = το απομηνάδι	- αλάργα = μακριά
- αστέρ' = Αστέρι	- ανάπουδα = ανάποδα
- άγρα = άγουρα	- ανάσκιλα = ανάσκελα
- ανάπουδους = ανάποδος	- ανιρωτ'γα = ανερώτητα (χω-
ρίς να ερωτηθούν)
- ανάλατους = ανάλατος	- αβέρτα = ασυλλόγιστα
- ανέβγαλτος = άπειρος	- αδιάζω = ευκαιρώ
- ανιπαντ'χους = ανεπιπστος	- άηξι = άκουσε
- αντισκαστος = απάράλαχτος	- αγλέουρας = υπερβολικό φαγητό
- απήτιαγους = αχόρταγος
(χωρίς πιτιά)	- αγγελώνω = τρυπώ
- απουρμένους = προβατίνα ή
γίδα που γέννησε παράκαιρα	- αστόησα = λησμόνησα
- άτσαλους = ακατάστατος	- αμάλαγος = άθικτος, άπιαστος
- αχαμνός = αδύνατος	- αμποριά = αυλόπορτα

Πρόγραμμα Leader II για τη Φωκίδα ύψους 1 δις 200.000.000 δρχ.

Πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 8 Ιουνίου στην αίθουσα συνεδριάσεων του Δήμου Άμφισσας συγκέντρωση των μετόχων της υπό σύσταση Αναπτυξιακής Ανώνυμης Εταιρείας η οποία θα διαχειριστεί και το Κοινοτικό Πρόγραμμα Leader II το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας και είναι ύψους 1 δις 200.000.000 δρχ. εκ των οποίων τα 720.000.000 δρχ. είναι η δημόσια δαπάνη και 460.000.000 είναι ιδιωτική συμμετοχή.

Η περιοχή δράσης του προγράμματος περιλαμβάνει 14 ΟΤΑ (2 Δήμους και 12 Κοινότητες) και αποτελεί γεωγραφική και όχι διοικητική ενότητα που περιλαμβάνεται από τους ορεινούς όγκους της Γκιώνας και του Δυτικού Παρνασσού. Η περιοχή τις τελευταίες

δεκαετίες εγκαταλείπεται μαζικά από τους κατοίκους της, ενώ οι παραδοσιακές αγροτικές δραστηριότητες βρίσκονται σε παρακμή.

Στόχος του προγράμματος είναι η διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής.

Και μουστάκι τσιγκέλι

Παν. Ιωαν. Τσαπάρας

γιός του Γιάννη Κ. Τσαπάρα (Κουτσάνου) που είχε σπίτι πάνου από την Κρύα Βρύση, σκοτώθηκε στους Βαλκανικούς πολέμους του 12-13 και ετάφη εις Αργυρόκαστρο, είχε άλλα τρία αδέρφια ένα αγόρι τον Κωνστ. Τσαπάρα και δύο αδελφές την Παναγιού Ευθ. Λευκαδίτη και την Ευθ. Μπαλωμένου.

Επειδή είχε μεγάλο και ωραίο μουστάκι έλεγαν αυτός είναι λεβέντης.

(εγγονός της Πατρούλας Κόντου (Σαλταπίδα) έχασε τη ζωή του στην παραλιακή Λεωφόρο Ποσειδώνος ενώ οδηγούσε την αγαπημένη του μοτοσυκλέττα σε ηλικία μόλις 20 ετών.

Μνημόσυνο για την αναύπαση της ψυχής του έγινε την 1 Ιουνίου 1997 στο Α' Νεκροταφείο.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Σε ηλικία 26 ετών πέθανε στο Siatl της Αμερικής ο Ταξιάρχης Αχλαδάς (γιός της Κρυσταλίας Κόλλια και αδελφός του μεγάλου ζωγράφου μας Λάμπρου Άλας. (Αχλαδάς).

Στ' Κουκουβίστα...

Στο εγκόλπιο 1997 της Ένωσης Ρουμελιωτών Βορείου Ελλάδος δημοσιεύθηκε το ακόλουθο κείμενο που αναφέρεται στο χωριό μας και είναι χαρακτηριστικό δείγμα της παλιάς ομιλίας και εξέλιξης της γλώσσας μας.

Χάλασι του σαμάρ'. Πάτ'σι του μπλάρ' στ' πλάτ' κι του πληγιάσι. Όσου Ζαβός είμι, για τουν ιαυτό μ' κι τ'ς αλλ'νούς παλιανθρώπ'ς, τόσου δε μπορού να υποφέρου του πληγιασμένου ζουντανό. Είμι για γέλια κι για κλάμματα.

- Μη κάν'ς έσ'τ', μ' λέει η αδερφή μ'. Πάρτου του ζω, απ' του καπίστρ' κι σύρτου στ' Κουκουβίστα.

Ήταν για καθ'ισό; Του πήγα.

Ικεί ήταν ου σαμαράς. Άφ'σα του σαμάρ'. Έδισα του μπλάρ' κι γκιζέρ'σα λίγου στ' πλατέα. Έκανα μικρές πιρέντις.

Για τέρα, για τέρα Ζαβε σα κάτ'! Κ'βέντιαζα μοναχός μ'. Μιγάλ' κι ουραία θεά!

Αν πεις, οτ του β'νό τ'ς Γκιώνας είν' σπít', τότε η Κουκουβίστα είν' του χαγιάτ! Βάρδα μονάχα μη βριθείς στου πάτου τ' χουριού, γιατ' όσου ν' ανεβ'ς τ'ν αν'φουριά μέχρι τ'ν ικκλησιά κι τ' πλατέα, σ' βγαίν' η γλώσσα μια π'θαμή.

Είνι, του παραδεχουμι, όμμουρφα ιδώ. Πουλλοί κήπ' μι κλαριά,φασούλια κι πατάκις. Τι καρυές! τι κираσιές! τι μηλιές! οτ' θέλ' η ψ'χή σ'. Έχ'νι πουλύ νιρό, π' αναθιμάτ'ς κι ούλους ου τόπους κουντέβ' νάν' πουτιστ'κός. Στου παγκύρ' γιουρτάζ'νι τ'ν άγια Παραскиβή κι τα Πέντι λήμμουνα. Τότις γιμίζ' η πλατέα κι τα μαγαζιά απού παγκυριώτις. Πρώτ' κι καλύτιρ' οι Ντριμισσιώτις. Λένι οτ αυτήνοι είνι για τα παγκύρια. Είνι τόσου ανακατιμέν' οι Ντριμισσιώτις μι τ'ς Κουκουβιστιανούς, π' δε τ'ς ξιχουρίζ'ς στ' κβέντα. Πουλλοί Ντριμ'σιώτις έχουν συγγενέψ' μι τ'ς Κουκουβιστιανούς. Ιγώ λέου. Τι Ντριμ'σιώτις, τι Κουκουβιστιανοί, του ίδιου είμαστι. Δεν τ'ν είχαν στου Δήμου Καλλιέων τ' Κουκουβίστα, γιατ' τα νιρά τ'ς δε κυλάν' κατ' του Λιδουρίκ' κι τουν Έπαχτου αλλά κατ' τα Καστέλλια κι τ' Κουπαϊδα.

Όμους είν' δύο αδρασκέλια απ' τ' Ντρέμ'σα κι του Δήμου Καλλιέουν. Ου τόπους τ'ς φτάν' μεχρι κι τ' Αδάμ του χουράφ', τ'ς Βρύζις.

Αγνάντιψα του κάμπου για τα καλά κι σι μια πιρέντα στάθ'κα κι διάβασα σι μια πλάκα ενα όνουμα. Παπαντριάς!

Έχου ακούσ' πουλλά γι' αυτόν. Ήταν λίγου Ζαβός κι δεν άκουγι σαν παπάς ούτι Παριάρχ'. Απ' τ' Πόλ' τ' παράγγιλνι, μι τουν Ησαΐα του Διοπότ', νάν' λίγου φρόνιμους. Δεν έπριπι απ' τ' βιασύνη τ' να βαρέσ' τ'ς Τούρκ'ς. Χάλαγι τα σκέδια τ'ς ιτιρίας.

Όμους τι θελ'ς, τι γυρέβ'ς. Δύο ξιχώρισαν στα Βασιλικά. Ου Ντριμ'σιώτ'ς ου Γκούρας, π' διαφέντιβι τ'ν αμάχη κι ξικιφάλιαζι Τούρκ'ς κι Τούρκ'ς κι ου Παπαντριάς ου Κουκουβιστιανός, π' τ'ς κυνήγ'σι κι σώριαζι τα τούρκικα κουρμιά όσου κανένας άλλους.

Έφ'κα απ' του Παπαντριά κι πήγα στου μαγαζι. Μόλις χιρέτ'σα αμέσους μούειπαν να καθήσου να πάρου καφέ.

- Βρε, καλώς του Ζαβό! Τι γίνιτι του χουριό, σ';

Βρε χουντρουτριμ'σιώτ' μιγάλα ακόμα τα κόβιτι τα κουψίδια απ' του κριάς;

Αμ κι γω τι νουμίζιτι οτ' τ'ς απουκρίθ'κα;

- Βρε Γύφτ' του θιρίσατι τ' αλάτ', π' σπείρατι στ'ν Αγιά Τριάδα;

Γιλάσαμι ούλοι. Ήπια του καφέ. Θέλ'σα κι γω να κιράσου. Δε μ' αφήκαν. Σι κάτ' τέτοια τ' Κουκουβιστιανών δε τ'ς παραβγαίν'ς εύκουλα.

Ύστερα σιργιάνισα λίγου. Πήγα ως του κιφαλόβρυσου αυλάκ', αυλάκ'. Του μάζιψαν σι στέρνα, π'χτίσαν κι μιτά κλειδουκόβιτι κι πουτίζ' σχιδόν ούλου του τόπου τ'ς. Τα ξιρ'κά χουράφια τ'ς είνι λίγα μπρουστά στα πουτιστ'κά. Ιδώ στου κεφαλόβρυσου έχουν ντρισιτίλις κι μαντάμια. Παρακάτ' είνι ου μύλους τ' Αλιξίου κι δε θ' μάμι ποιός άλλους. Μέσα μ' δεν ιστάνουμαν καλά. Γιατί να μη τάχαμι ιμείς ούλα τούτα; Τι να κάνου όμους...

Ήταν θιριστής μήνας. Οι κираσιές γιμάτις. Δε μπόρισα να κρατ'θού. Χώθ'κα σ' ένα απόμρου μινρόλ' κι έτρουγα κираσία. Γέμ'σα τη μπάκα μ' μέχρι να σκάσ'. Π'θινά δε τούειπα. Τ'ν αμαρτία μ' αυτήνη τώρα τ' φανιρώνου.

Γύρ'σα κάμμια φουρά στου Σαμαρά. Μούειπι οτ' είχι πουλλή δ'λιά του σαμάρ' κι' έπριπι να πιριμένου ακόμα. Κάθ'σα κι περίμνα. Άρχισα να χουρουπατάου. Τ' Κουκουβίστα τ'ν έβληπα τώρα μι θουλό του μάτ'.

Ήρθι κι ου Κουκουβιστιανός, ου Αλέξ'ς, πούχι τα πρόβατα στου Διάσιλου τ'ς Γκιώνας. Πουλλές φουρές ανταμώνάμι ικεί στα ψ'λώματα. Σα μ' είδι ου Αλέξ'ς μ' λέει:

- Ουρέ Ζαβέ ιδώ κι ισύ;

Αμ που να πάου, ουρέ Αλέξ'. Έχουμε σαμαρά ιμείς στου χουριό;

Όμους μέσα μ' άρχισα να βράζου. Θ'μήθ'κα του Διάσιλου. Μι πήρι σβάρνα ου πόνους. Όσου σκέπτουμι οτ' κάπουτι, ατά π'λέγαν οι παππούδς μας, ήταν Ντριμισσωτικου, κουντέβ' να μι βαρέσ' ταμπλάς. Πως έγινε Κουκουβιστιανό; Τόδουκι, λεν, ου Μαμούρ'ς, ου Ντριμισσιώτ'ς, γιατ' δε τα πήγινι καλά μι τ'ς χουριανούς τ'. Έβαλι, λεν, τ'ς Κουκουβιστιανούς κι θάψαν κάρβουνα. Έσ'σα πήγαν να βάλ'νι σύνουρα στα λ'βάδια τ'ς Γκιώνας, σκάψαν κι βρήκαν θαμένα κάρβουνα κι ου Κατής του πίστιψι οτ' ικεί ήταν τα σύνουρα. Ούλα τούτα μ' ανακάτιβαν του κιφάλ' κι μ' αναπουδουγύρ'ζαν τ' άντιρα. Μ' φινόταν οτ' η Γκιώνα άστραφτι κι βρόνταγι.

Μόλις τέλειουσι του σαμάρ' πλέρουσα, τόβαλα στου μπλάρ' εφ'κα γρήγορα, γρήγορα κι δε θ'άμι αν χιρέτ'σα κι' όλας.

Ούλου κατ' μ' τυχαίν' ιμένα κι γίνουμι κάθε φουρά μπαρούτ'. Καλύτερα να μη μπαίνου σι χουριό.

Μουνάχα ψ'λά οτ' Γκιώνα βρίσκου' ανάπαψ'. Ικεί μουνάχους μ' χουρεύου κι όσου θέλου π'δάου. Έσ' μ' αρέσ'».

Ηλίας Πρίφτης

Ήταν στις αρχές Ιουνίου όταν ο φίλος μου Χρήστος Ι. Μαλιβίτσης (μακαρίτης τώρα) μου πρότεινε να πεζοπορήσουμε, χάριν αναψυχής, μέχρι την Πόκρη, ακολουθώντας τη διαδρομή Μέγα Ρέμα - Κοτρόνι (σ' αυτές τις τοποθεσίες είχαμε πολλά βιώματα, όταν είμασταν μικρά παιδιά).

Ξημερώνοντας ξεκινήσαμε. Ήταν μια ηλιόλουστη μέρα του Θεριστή. Το αγιάζι της Γκιώνας δρόσιζε τα μέτωπά μας. Φτάνοντας στο παραδοσιακό γεφύρι στο Μέγα Ρέμα κατεβήκαμε να θαυμάσουμε αυτό το σπάνιο έργο τέχνης που αποτελεί κόσμημα για το χωριό και για το οποίο δεν εφρόντισε κανένας φορέας ως τώρα για την συντήρησή του. Το καλαίσθητο αυτό πέτρινο παραδοσιακό μνημείο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορική πορεία του χωριού μας. Έστω και τώρα, που κλείνει 100 χρόνια από την κατασκευή του που έγινε από τον διακεκριμένο τότε εκπρόσωπο της πολιτείας μας και συντοπίτη μας Σιμόπουλο, πρέπει να δείξουμε ενδιαφέρον για την διατήρησή του.

Λίγα μέτρα πιο κάτω ακολουθεί ο κάρκανος με την ανεξερεύνητη άβυσσο, μέσα στην οποία πέφτει θορυβδώς ο καταρράκτης του ποταμού και στη συνέχεια απλώνεται το απεριγράπτου κάλλους Ζάστανο με τα αναρίθμητα σμήνη άγριων περιστεριών που φτερουγίζουν απ' τον έναν βράχο στον άλλον, καθώς και τα πετροχειλίδονα που στήνουν τις φωλιές τους στις απόκρημνες πλακολιθίες. Πρόκειται για παρθένο τοπίο, αποκλεισμένο, εξού και τ' όνομα «Ζάστανο», δυσπρόσιτο στον κάθε επισκέπτη.

Οδοιπορώντας προς το «κοτρόνι» φτάσαμε στο ακραίο αγναντερό σύρραχο, πάνω από την καταπράσινη βαθιά χαράδρα που απλώνεται από τη «Σμίξη» - Πόκρη - και πάνω ως τη Χάλιξη. Η Κουκουβιστιανή αυτή χαράδρα απaráμιλλη σε βάθος, γοητεία κι ομορφιά, ακόμα και από την πιο πολυδιαφημισμένη εκείνη του Βίκου, ή και του Αώου, μας προξένησε δέος. Η εικόνα που αντικρύσαμε ήταν πανοραμική. Τοπία με σπάνια ομορφιά, γνώριμα και χλιοπερπατημένα, έγιναν ρουμάνια αδιάβατα, ζούγκλα. Νιώθοντας έντονη συγκίνηση παραμείναμε για αρκετή ώρα ασάλευτοι. Η μρωμένη αύρα του λόγγου, η ρίγανη και οι φασκομηλιές, ευωδίαζαν την ατμόσφαιρα. Το μονότονο βουητό των ορμητικών ποταμών (Μέγα Ρέμα και Κεφαλόβρυσος) που ενώνονται στη Σμίξη το βραχνό τραγούδι του κούκου, σε συνδυασμό με την υπέροχη συναυλία των αηδονιών μας είχαν καταγοητεύσει. Για αρκετή ώρα παραμείναμε εκστατικοί, απολαμβάνοντας απλήστα τη θαυμάσια, όσο και απλόχερη αυτή προσφορά για το ανθρώπινο στοιχείο του Δημιουργού, την υπέροχη αυτή πανδαισία της φύσης.

Η απέραντη αυτή πυκνόφυτη βαθιά χαράδρα με την πλούσια πανίδα και χλωρίδα πάνω από την οποία απλώνεται η ελατόσκεπη βουνοπλαγιά της Λειρίτσας αποτελεί βασίλειο των αγριόχοιρων και των διαφόρων άλλων «αγριομερινών». Για την ανεπανάληπτη αυτή ομορφιά της φύσης οι Καλοσκοπίτες πρέπει να νιώθουν κρυφή χαρά και περιφάνεια.

Παλιότερα, απ' άκρη σ' άκρη η βουνοπλαγιά της «Λειρίτσας» δεν είχε τόσα πυκνά δάση, ήταν καλλιεργήσιμη, αποδοτική και το έδαφός της προσοδοφόρο για τους Κουκουβιστιανούς που είχαν χωράφια διάσπαρτα σ' όλη την έκτασή της. Όλα τα χωράφια εκείνα τώρα έγιναν

λόγγοι, αδιαπέραστοι. Ποιός από τους «παλιούς» δε θυμάται τα απέραντα αγροκτήματα των Μαλιβιτσαίων (Σουπαίων) στις Αγγέλωσ τη Λάκκα; με τη τεράστια καλύβα τους και το αλώνι που αλώνιζαν τις σοδειές τους; Ή τα κυριτσαϊκά περιβόλια στο Νεράκι με την άφθονη φροντοπαραγωγή τους τα οποία δεν τα καμάρωναν μονάχα οι ιδιοκτήτες τους, αλλά και οι διαβάτες που λιμπίζονταν τα κόκκινα μήλα τους και τα τραγανά κεράσια τους. Αλλά και του Τζίλη πιο κάτω στην «Τρανή» δεν υστερούσαν σε προκοπή. Κι άλλα ακόμα καλοδουλεμένα, χωράφια κι αμπέλια, στο Καραούλι στην Πόκρη και στον «Μαύρο τον Κάμπο» γόνιμα, καρποφόρα. Ιδιαίτερα το μεγάλο αγρόκτημα (πάνω από 15 στρέμματα) του Γεωργίου Γιάτσου (παππού του Κωνστ. Ι. Τούμπα) στην «Πόκρη» ασύγκριτο σε απόδοση, καλλιεργημένο με σύστημα, με γούστο και μεράκι, υπερείχε όλων. Υπερτερούσε σε ποιότητα η

παραγωγή του παντός άλλου διότι δεν το 'πιανε ο λίβας, καλοδουλεμένο

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΟΚΡΗ

και φροντισμένο κατά τον πίο τέλειο τρόπο από τον ίδιο το μπάμπια Γιώργη ο οποίος σ' αυτό το αγρόκτημα, που αποτελούσε από κάθε άποψη υπόδειγμα, είχε βάλει και την ψυχή του.

Είχε φυτέψει διάφορα οπωροφόρα δέντρα. Όλα μπουλιασμένα και βαλμένα με τάξη. Όλοι οι Κουκουβιστιανοί είχαν γευθεί ώριμα πρώϊμα σύκα από του Γιάτσου το περιβόλι, καθώς και από του καλόγερου στις Πλάκες.

Ο μακαρίτης μπάμπια Γιώργος Γιάτσος άνθρωπος καλοσυνάτος και φιλότιμος κάθε φορά που διάβαινε στην Παναγία μας φίλενε (όντας μικρά παιδιά τότε) αχλάδια, μήλα, σταφύλια (ροδάρες και ασπρούδες λαχταριστές). Στους όχτους και σ' όλα τα δέματα είχε κρεβατίνες με κληματάρια και σαν τα κουτάβια κρέμονταν τα τροφαντά σταφύλια.

Όταν έπιαναν βροχές και τύχαινε να βρισκόμαστε στην «Πόκρη», τρέχαμε ν' απαγκιάσουμε στο δίπατο ολόλευκο σπιτάκι που είχε χτίσει ο καλός αυτός νοικοκύρης στην άκρη του αγροκτηματός του και σε περίοπτη θέση μεσ' στις φυλλωσιές των δέντρων. Το όμορφο σπίτι φάνταζε από μακριά σαν δαχτυλίδι σμαραγδένιο. Ο «παραμυθένιος» εκείνος μικρός «πύργος» έσωσε για πολλά χρόνια από τις χιονοθύελλες και νεροποντές αρκετούς κτηνοτρόφους και κυνηγούς.

Το πρότυπο αυτό αγρόκτημα του αείμνηστου Γιώργου Γιάτσου είχε άφθονο νερό για πότισμα απ' το ποτάμι. Ο ιδιοκτήτης του είχε κατασκευάσει αυλάκι μέσα στην κακοτράχαλη σάρα και κάτω απ' τους θεόρατους βράχους ριζά-ριζά στους πρόποδες του βουνού ενώ πάνω από το κεφάλι του πετούσαν, με καλές διαθέσεις, γύπες και αετοί. Ο άνθρωπος εκείνος, σωστός ήρωας δεν κίότρεπε από την αδυσώπητη γκρεμούρα. Με πείσμα και με τόλη και έχοντας μόνο ένα χέρι, γιατί το άλλο το είχε χάσει από το φιλότιμό του, αντιμετώπισε τη σκληράδα του άγριου τοπίου έχοντας σαν αποτέλεσμα την ανταμοιβή στα μέγιστα των κόπων του, για να νιώσει, όσο ζούσε, χαρά και ικανοποίηση από την αξιόλογη εκείνη δημιουργία ενός

ΟΡΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΜΠΙΣΙΟΙ

Στην εφημερίδα «Φθιωτική Γνώμη» που εκδίδει η Αριστέα Καρπούζη, Θεοδοσίου 21, Πετρούπολη, τεύχος 1ο Ιανουάριος 1997, διαβάσαμε το σχόλιο που ακολουθεί με τον τίτλο: «Ξεφυλίζοντας το Ρουμελιώτικο τύπο».

«Αν κάποιος είχε συγκεντρωμένες όλες τις Ρουμελιώτικες εφημερίδες (εκτός από τις επαγγελματικές που εκδίδονται στις πρωτεύουσες των Νομών) θα διαπίστωνε ότι τα ορεινά χωριά είναι αυτά που εκδίδουν εφημερίδες και έχουν κάποια συλλογική δραστηριότητα σε αντίθεση με τα πεδινά χωριά που πολύ λίγα έχουν Συλλόγους και ελάχιστα εκδίδουν εφημερίδες.

Θα αναρωτηθεί κάποιος: καλά πιο έξυπνοι είναι οι βουνήσιοι; Όχι. Απλά οι βουνήσιοι γνώρισαν πιο πολύ τη στέρηση και τη φτώχεια και αυτά τα στοιχεία είναι ικανά να σε οδηγήσουν σε δημιουργία, σε έργο, ενώ οι καμπίσιοι ήταν πιο πλούσιοι και είχαν και πολλές προσμίξεις από άλλα χωριά.

Επίσης οι βουνήσιοι έχουν διατηρήσει πιο πολύ την επαφή με το χωριό, κυρίως το καλοκαίρι που πάνε για παραθερισμό, σε αντίθεση με τους καμπίσιους που το καλοκαίρι προτιμούν κάποια παραλία ή κάποιο βουνό κι όχι το χωριό τους για τον λόγο ότι έχει πολλή ζέστη.

Περιμένουμε από τους Ρουμελιώτικους Συλλόγους να μας στείλουν τις εφημερίδες που εκδίδουν και στο επόμενο φύλλο θα κάνουμε λεπτομερή παρουσίασή τους.

Έτσι θα αποδεχθεί με στοιχεία ότι οι βουνήσιοι είναι πιο... γόνιμοι και δημιουργικοί από τους καμπίσιους».

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 106

πραγματικού παραδείσου.

Αυτό το θαυμάσιο κτήμα οι κληρονόμοι του το καλλιέργησαν ως τα βαθιά γεράματά τους, κατόπιν εγκαταλείφθηκε, αφού η νέα γενιά πήρε των ομματιών της για μια καλύτερη και πιο άνετη ζωή.

Όσο για τον μικρό εκείνον «πύργο» που τον καμαρώναμε από μακριά, σωριάστηκε κι έγινε λιθαρώς, προς εγάλη λύπη των ξωμάχων που τους εξυπηρετούσε. Επιστρέφοντας εντυπωσιασμένοι από εκείνον τον περιπατο, με το φίλο μου το Χρήστο, ο οποίος τόσο άκαιρα έφυγε από κοντά μας, λέγαμε για την αναληψία της εποχής μας, την ηθική εξάρθρωση, το γκρέμισμα όλων των αναχωμάτων, την εγκατάλειψη της γενέθλιας γης, αδιαφορώντας για τους πατροπαράδοτους αυτούς θησαυρούς, η διατήρηση των οποίων απαιτούσε κόπους και θυσίες ως και κάποια αρωγή από την πολιτεία, παρασυρμένοι από το εύκολο κέρδος ή και διψασμένοι για μόρφωση, αναζητώντας πιο βελτιωμένο τρόπο ζωής φύγαμε απ' τον παράδεισο της Καλοσκοπής και με την παρουσία μας πληθύναμε την μωρηγκοφωλιά της Αθήνας.

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Φωτ. Οικ. Π. Ι. Ράπτη. Εικονίζονται από αριστερά όρθιοι: Γιάννης Ράπτης, Αρχόντο Γ. Πασαλή Λιάκου Καλή, Γιαννίτσα Π. Ράπτη - Παπαδάκη, Μόρφω Τριανταφύλλου, Ελένη Ματζιού - Μερακλινά, Αικατ. Ματζού, Ευθυμ. Πασσαλής, καθήμενοι: Γιάννης Πασσαλής, Μαρία Π. Ράπτη, Μαρία Π. Ράπτη (κνούπαινα) Παναγ. Ι. Ράπτης (Κνούπης) Μαρία Ματζιού (Κτσουγιώργη)

Στην φωτογραφία· εικονίζονται από αριστερά ο Νίκος Γεωργίου Μώρης (καρφής) ο Γιώργ. Ε. Χαράλαμπους (Χαϊγέρης) και ο Νίκος Ζήκας. Ο αξεχαστος Νίκος Μώρης (Καρφής) που όλοι θυμόμαστε το γελαστό του χαρακτήρα και που χάθηκε άδικα κατά τη διάρκεια του εμφυλίου στο Γράμμο.

Μην πετάτε στους δρόμους
τα σκουπίδια. Διατηρείστε
το χωριό μας καθαρό.
Είναι δείγμα πολιτισμού

Μιά θλιβερή επέτειος:**Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ ΣΤΙΣ ΦΛΟΓΕΣ**

Το χωριό μας απετέλεσε το στρατηγικό επίκεντρο του αγώνα της Ρούμελης εναντίον των κακακτητών, με συνέπεια να δεχθεί επανειλημμένα βομβαρδισμούς, κανονιοβολισμούς και να καεί από τους Γερμανούς δύο φορές. Οι παλιότεροι έχουμε ζήσει τα τρομερά γεγονότα, για τους νεότερους παραθέτουμε δύο κείμενα των χωριανών μας συγγραφέων Χρήστου Μαλεβίτση και Γιώργου Χασιάκου που αναφέρονται στις δύο πυρπολήσεις.

Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ έγραψε:

Τα σπίτια, σιωπηλά και ακίνητα είναι σα να παρακολουθούν από τη διάσταση της αιωνιότητας τα πάθη των θνητών ανθρώπων. Τα σπίτια βλέπουν τους ανθρώπους να γεννιούνται, να ζουν και να πεθαίνουν μέσα στις κάμαρές τους εκεί τους κυτάνε να λυποούνται ή να χαίρονται να ανδρώνονται ή να γεράζουν, από εκεί να ξεκινούν για τη δουλειά τους και εκεί να επιστρέφουν για να περάσουν τη νύχτα. Τα σπίτια σιωπηλά και ακίνητα ατενίζουν τη ματαιότητα και το μεγαλείο της ζωής του ανθρώπου.

Είναι φορές όμως που συνεπαίρνει και τα σπίτια το πάθος της Ιστορίας. Τότε πυρπολούνται ολάκερα. Εγκαταλείπουν τη διάσταση της αιωνιότητας και εισέρχονται στον χρόνο και τα διεκδικεί η στιγμή που τα λαμπαδιάζει και αναφλέγονται και σύρουν κραυγές πόνου και εξανίστανται και σωριάζονται σε αποκαΐδια.

Στις 18 Απριλίου 1944 έτσι λαμπαδιάσανε και τα σπίτια της Κουκουβίστας. Δεν υπάρχει τραγικότερο θέαμα από αυτό του πυρπολημένου οικισμού. Η γή μας ονομάζεται και οικουμένη επειδή την οικεί ο άνθρωπος, την οικεί χτίζοντας σπίτια. Και όταν τα σπίτια πυρποληθούν η γη μετατρέπεται σε τόπο ακατοίκητο. Σε τόπο ακατοίκητο θέλησαν να μετατρέψουν τη γή της Κουκουβίστας τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής. Και έστρεψαν τον δαυλό του πολέμου προς την απόμερη και ειδυλλιακή Κουκουβίστα και την πυρπόλησαν.

Όταν το κακό είχε χτυπήσει τα σπίτια του χωριού μας, κι' αυτά έβγαζαν κραυγές αγωνίας και θυσάνους φωτιάς και κόμες από φλόγες οι κάτοικοι είχαν κρυφτεί έντρομοι μέσα στα δάση. Μόλις επέστρεψαν έσπρεψαν θρήνο σπαραχτικό επάνω από των τέφρων των σπιτιών τους. Δεν είχαν θανατωθεί μόνο τα παιδιά τους, είχαν θανατωθεί και τα σπίτια τους.

Πέρασαν 32 χρόνια από τότε. Και ο καθένας μας θυμάται τις φυσιογνωμίες εκείνες των προγονικών σπιτιών, όμως θυμάται αγαπημένα πρόσωπα που πέθαναν. Αιώνια τους η μνήμη.

21 Αυγούστου 1994

Για τη δεύτερη φορά που κάψανε το χωριό μας ο Χρ. Μαλεβίτσης στο προοίμιο του βιβλίου του ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ γράφει:

Τον Αύγουστο του '44, επιστρέφοντας από νέο διωγμό προς τα βουνά, βρήκαμε το χωριό μας πυρπολημένο. Το σπίτι που γεννήθηκε κείτονταν στάχτη και μαυρισμένες πέτρες. Ατμίδες καπνού

ανέθρωσαν ακόμη από τα ερείπια. Η μάνα μου έσκυψε επάνω τους και έσυρε θρήνο σπαραχτικό. Ήμασταν πέντε ψυχές σε τόπο ορεινό, χωρίς στέγη. Τον πατέρα μου τον είχαν εκτελέσει οι Γερμανοί, την άνοιξη του ίδιου χρόνου. Σε λίγο έπιασε βροχή. Ανασηκώσαμε ένα τσίγκο από τη σποδό και μαζευτήκαμε από κάτω του. Η καταστροφή έφτασε ως το κόκκαλο.

«Ούς εγώ εφύτευσα, εγώ εκτίλλω».

Ως εκείνο τον πόλεμο οι καταστροφές ήσαν ιστορικές όχι και φυσικές. Οι σπόροι στη γη έμεναν ανέπαφοι. Μέσα στη γη μας την πατρική αύξαινε η πατάτα που είχαμε φυτέψει την άνοιξη. Η μεγάλη θεά-μητέρα, η μάνα γή, ήρθε βέβαιος αρωγός μας.

Ύστερα από τον πόλεμο κατέφθασαν οι καταλυτικές εμπειρίες του εξαστισμού, που ερήμωσαν την επαρχία από την ψυχή της. Ο λαός της Ελλάδας ξεριζώνεται από τη μητρώα γή του και από την αρχαία αλήθεια της. Βεβαίως, έτσι διανοίγεται μια άλλη σειρά δυνατοτήτων-κάτω όμως από θραυσμένους ουρανοί. Η αρχαία βεβαιότητα κλονίσθηκε σύρριζα. Και ίσως οι σπόροι καταστραφούν ως μέσα στα σπλάχνα της γης. Η οποία στειρεμένη πλέον, δεν θα μπορέσει να έρθει σε βοήθειά μας, όταν την καλέσωμε.

και ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ έγραψε:

Κατά τις 3 νύχτα ακούστηκαν οι πρώτοι πυροβολισμοί απ' τον Αι-Τρύφωνα, που οι ναζήδες έπεσαν πάνω στ' αντάρτικο φυλάκιο. Οι βάρβαροι λούφαξαν εκεί, ώσπου να ξεμερώσει. Τ' αντάρτικα φυλάκια συμπύχθηκαν και ξημερώνοντας άρχισε φοβερή η συμπλοκή. Οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού έφυγαν προς τη Γκιώνα ή στα γειτονικά χωριά (Δρέμισσα, Πυρά, Μαυρολιθάρι). Κατά τις 10 το πρωί οι Γερμανοί πάτησαν το χωριό.

Η πρώτη τους δουλειά ήταν να σκορπιστούν σ' όλο το χωριό και ν' αρχίσουν τη λεηλασία. Βρήκαν ψητά αρνιά, που είχαν μείνει απ' την πρώτη ημέρα και βαρέλια γεμάτα με γλυκόπιτο κρασί, για να πέσουν σε κραιπάλη απ' το μεθύσι. Ολη μέρα λεηλατούσαν τα σπίτια, κυρίως οι μισθοφόροι, άνοιγαν μπαούλα και άρπαζαν ότι πολυτιμότερα κειμήλια κρύβονταν εκεί μέσα (ασημικά κ.α.) Συγκέντρωναν προίκες κοριτσιών στην πλατεία, για να μοιράσουν τη λεία σαν τα όρνια. Συγκέντρωσαν και όλα τα ζωντανά (κατσίκες, βόδια, μουλάρια και γαϊδούρια), για να μεταφέρουν την άλλη ημέρα στη Γραβιά όλο το βίος των κατοίκων, που βάλθηκαν ν' αφανίσουν μέσα σε λίγες ώρες.

Η νύχτα που πέρασε (17 προς 18 Απριλίου),

ήταν φρίχτη για τους λίγους κατοίκους, που έκαναν την απερίσκεψία να μείνουν στο χωριό. Ήταν μια νύχτα που «την τρέμει ο λογισμός». Οι μισθοφόροι των ναζιδων κυρίως οι Αραπάδες, γυρίζουν στα σπίτια και ρίχνονται στους ανθρώπους σαν κτήνη. Συναντούν όμως την ηρωική αντίσταση των κατοίκων που τους αποκρούουν αποτελεσματικά με ξύλα, ρόπαλα και σίδερα, ώπου ξεγλιστρούν απ' την κτηνωδία τους.

Όσοι βρέθηκαν στο χωριό κι έζησαν αυτή την τραγική νύχτα του χαλασμού, τρώμαζον και τώρα ακόμα στη θύμησή της. Τί θα μπορούσε περισσότερο από μια τέτοια νύχτα να εμπνεύσει ένα Δάντη, για να γράψει την «Κόλασή» του;

Και ο επίλογος σ' αυτό το φοβερό χρονικό του χαλασμού ήταν στις 18 Απριλίου 1944, ημέρα Τρίτη. Ο ουρανός ήταν πεντακάθαρος και ο ήλιος ανέτειλε λαμπρός στο γαλάζιο Καλοσκοπικό ορίζοντα, που έμελλε σε λίγη ώρα να σκεπαστεί με τους καπνούς και να πάρει χρώμα ματωμένο, καθώς ακολούθησε τη θλιβερή πορεία του πάνω απ' την καταστροφή που γινόταν κάτω στη γη.

Οι ναζιδες σκόπρισαν σ' όλο το χωριό και ρίχνοντας στα κατώια εμπριστική σκόνη, με μια πιστολιά έβαζαν φωτιά και σε λίγη ώρα το κάθε σπίτι γινόταν «παρανάλωμα πυρός».

Εκείνη την τραγική ημέρα βρισκόμουν στο Μαυρολιθάρι. Καθώς κοιτάζα ανήσυχος τον πεντακάθαρο ορίζοντα του χωριού πίσω απ' το Ξεροβούνι, προς τα δυτικά Καλοσκοπής, βλέπω κατά τις 8 το πρωί ν' ανεβαίνουν κατακόρυφα στα μεσουράνα πυκνές μάζες καπνού, σαν βαρυφορτώμενα σύννεφα, σ' όλο το μήκος του Ξεροβουνίου (απ' τις πλαγιές της Γκιώνας ως την Ψηλή - Ράχη). Κατάλαβα, ότι συντελέστηκε ολοκληρωτικά η καταστροφή του χωριού.

Από 200 περίπου σπίτια γλύτωσαν - ίσως γιατί δεν πήραν φωτιά - πέντε, που κι' αυτά τ' αποτελείωσαν τον Αύγουστο, στην τελευταία τους επιδρομή, που έκαψαν τα χωριά του Δήμου Καλλιέων.

Τόση ήταν η καταστροφική μανία των Ούννων, που δεν αρκέστηκαν να κάψουν μονάχα τα σπίτια, αλλ' όπου κάποιος είχε παραμερίσει στην αυλή ή σε κάποιο φράχτη κλινοσκεπασμάτα και άλλα είδη, τα έκαιγαν κι εκείνα, ώστε να μη μείνει τίποτα.

Οι βάρβαροι φόρτωσαν στα μεταγωγικά όσα άρπαξαν απ' την Καλοσκοπή, μάζεψαν μπροστά και τα ζωντανά του χωριού και κατηφόρησαν προς τον κάμπο. Η μαύρη φάλαγγα, αφού καταλήστεψε το χωριό και το παρέδωκε στις φλόγες, έφυγε κουβαλώντας κι όλο το βίος των κατοίκων. Μαζί τους πήραν και τους χωριανούς Αθανάσιο Τομαρά (Τσιμτσιούρη και Θύμιο Μώρη (Μαλαμούλη), που τους εκτέλεσαν κάπου κοντά στο χάνι Ζαγγανά.

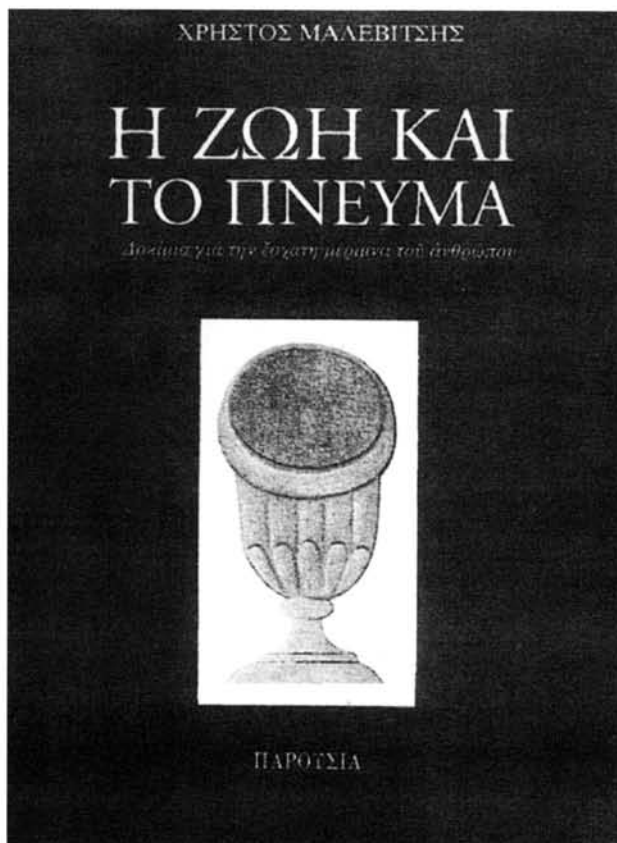
Το μεσημέρι της Τετάρτης είχε συντελεστεί πιά η καταστροφή. Οι καπνοί άρχισαν ν' αραιώνουν και μόνο αποκαΐδια απέμειναν. Τα υπόγεια καταφύγια - όσα δεν ανακάλυψαν οι ναζί για να λεηλατήσουν - είχαν πυρακτωθεί απ' τη δυνατή φωτιά και μόλις πρόφτασαν να γλυτώσουν τα κρυμμένα υπάρχοντά τους, όσοι βρέθηκαν εκεί μετά την καταστροφή.

Τίποτα δεν απέμεινε όρθιο! Μονάχα ντουβάρια καπνισμένα κι ερειπωμένα έβλεπε κανείς, σαν λείψανα από μια βιβλική καταστροφή.

Βραβείο δοκιμίου στη μνήμη Χρήστου Μαλεβίτση

Από τον συγγραφέα Παν. Χατζηγάκη και τη σύζυγό του ζωγράφο Μαρία Χατζηγάκη θεσπίζεται Βραβείο Δοκιμίου στη μνήμη του Χρήστου Μαλεβίτση. Θα γίνουν δεκτά ανέκδοτα δακτυλογραφημένα κείμενα, κατά σύσταση πολυτονικά, προσωπικού στοχασμού (φιλοσοφικού, θρησκευτικού, κοινωνικού, αισθητικού, ηθικού). Το Βραβείο συνοδεύεται με χρηματικό έπαθλο ενός εκατ. δρχ. (1.000.000) και με τη χρηματοδότηση από το ζεύγος Χατζηγάκη της έκδοσης του βιβλίου που θα βραβευτεί από τις εκδόσεις Αστρολάβος / Ευθύνη (Πανεπιστημίου 10, τηλ. 36.18.705). Την επιτροπή κρίσεως αποτελούν οι: Κώστας Π. Μιχαηλίδης, Κώστας Ε. Τσιρόπουλος, Παναγιώτης Φωτέας και Παν. Χατζηγάκης.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ο μοναδικός Χρήστος Μαλεβίτσης έφυγε, αλλά η ευλογημένη σκέψη του μένει. Τρεις μήνες μετά την εκδημία του έρχεται με το τελευταίο βιβλίο του «Η ζωή και το πνεύμα» να μας μνήσει σε λεπτοφυείς πνευματικές εκμυστώσεις. Με το βιβλίο αυτό μας αποκαλύπτει πως το πνευματικό έργο, αν δεν κινείται πέρα από καιρούς και τόπους, αν δεν αφορά τον ολικό και διαχρονικό άνθρωπο, δεν είναι πνευματικό έργο. Μας διασημαίνει ότι ο αυθεντικός πνευματικός άνθρωπος ζει στο εντεύθεν αλλά διαφλέγεται από το εκείθεν.

Ιούνιος 1997

Μάρκος Θεοδωράκης

Από τη Λαογραφία μας

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΣΤΑΝΗΣ

Ήταν πριν από τον πόλεμο του '40, στις αρχές του Θεριστή, αν θυμάμαι καλά, καθισμένοι με το φίλο μου τον αλησμόνητο Κώστα Τούμπα του Ε. στο δέντρο της Παναγίας έξαφνα ακούσαμε τούμπανα και καραμούζες πάνω προς την Τράκα.

Περίεργοι να μάθουμε τί συμβαίνει ρωτήσαμε τον Παν. Κυριαζή, το γραφικό εκείνο άρχοντα της Ρούγας με το σκωπτικό παρανόμι χαρτολής:

- Τί γίνεται 'κεί πάνω μπάρμπα; κι ακούγονται τα λαλούμενα;

Απορημένος γύρισε και μας κοίταξε:

- Σήμερα γιορτάζ'νι οι στάνες. Είν' τ'ς Ανάληψης... Τί νεο-λέρα είστε 'σείς μωρέ, π' δεν ξέρητε τ'ς γιορτές;

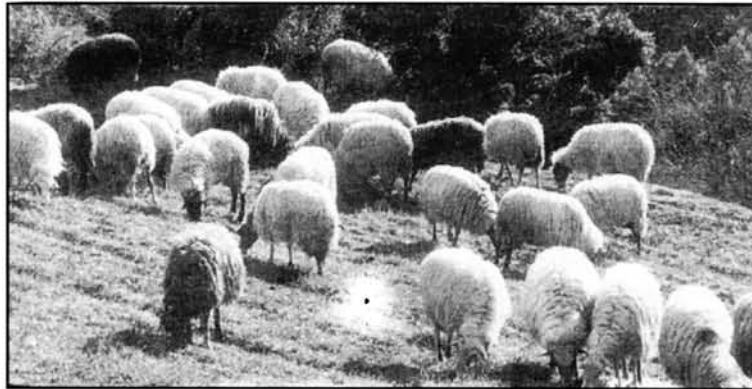
Ύστερα απ' αυτή την ψυχρολουσία παρότι κόντευε γιόμα πήραμε την απόφαση να πάμε κι εμείς στην Τράκα.

Όντας παιδιά τότε δε λογαριάζαμε κόπους, πήραμε τον ανήφορο.

Με πίνακα ζωγραφικής έμοιαζε η πανέμορφη Καλοσκοπή πνιγμένη στην κυριολεξία στο πράσινο. Τα παραδοσιακά σπίτια της, με τ' απλοχωρά χαγιάτια τους με τις αλτάνες τους με βασιλικούς και μαντζουράνες, χρυσάνθεμα κ.ά. με τους επιμελημένους κήπους της, με τ' άφθονα νερά που κελάριζαν στ' αυλάκια της, αλλά και τα σπαρτολουλούδα στο κεφαλάρι της που της έδιναν, με το χρυσοκίτρινο χρώμα τους μια εικόνα απείρως κάλλους ξεχωρηγοητεία όσο κι ασύγκριτη ομορφιά.

Στο σταυροδρόμι του Σταυρού ανταμώσαμε και τον Παπαμέλτο. Πήγαινε κι αυτός στα κοπάδια να διαβάσει τις ευχές του.

Η δροσερή αύρα του βουνού χαϊδεύε τα μέτωπά μας. Με συντροφιά το βραχνό λάλημα του κούκου φτάσαμε στην Τράκα, στο θαυμάσιο αυτό οροπέδιο με το κρουσταλλένιο νερό και τα αιωνόβια ελάτιά του. Πλησιάζοντας όρμησαν επάνω μας τα τσοπανόσκυλα να μας κατασπαράξουν. Σωθήκαμε από την έγκαιρη επέμβαση των τσοπάνηδων.

Κοπάδι στην Τράκα.

Τα κουδουνίσματα των κοπαδιών, τα γαυγίσματα των σκύλων, με τα κελαηδήματα των αναρίθμητων πουλιών ως και ο αχός των οργάνων, σχημάτιζαν μια υπέροχη συναυλία που πλημμύριζε την ψυχή μας από ανείπωτη χαρά.

Η ατμόσφαιρα μοσχοβολούσε από τα σφαχτά που είχαν ψήσει τα τρία τσελιγκάτα. Επάνω στα λατσούδια είχε στρωθεί η τάβλα. Άφθονα τα εδέσματα. Ψημένα αρνοκάτσικα, κοκορέτσια, σπληνάντερα τρυφερά, τυριά, ολόπαχη γιαούρτη, τυρόπητες, που είχαν φέρει οι νοικοκυρές, αλλά και κείνο το υπέροχο κουσ'μάρ' (τρυφερό τυρί ψημμένο στην κασαρόλα) από το οποίο προλάβαμε να γευθούμε κι' εμείς μαζί με τ' άλλα φιλέματα των φιλοξενων κτηνοτρόφων μας που γιόρταζαν.

Κάτω από τα θεόρατα έλατα είχαν στήσει το χορό. Το γλυκόπιτο κοκινέλι που είχαν πιεί τους έφερε το κέφι να ξεδώσουν.

Καθισμένος σταυροπόδι ο καλοκάγαθος μπάρμπα-Θύμιος Μώρης-Κατσιάνης έπαιζε με την πίπιζα (ξύλινο μουσικό όργανο με θαυμάσιο ήχο), με τη βοήθεια του νταουλίου που το χτυπούσε ο Δημ. Χαμηλός (Χαμπλοκώστας), τραγουδία κατά το πλείστον της στάνης που ανάσταιναν πεθαμένους: «ροβόλατα, ροβόλατα τα γίδια και τα πρόβατα...». Επισκέπτες και κτηνοτρόφοι στροβίλιζαν, κι απ' τα χαρούμενα ξεφώνητά τους

δονούσε η ατμόσφαιρα.

Ο μπάρμπα-Θύμιος, ο Κατσιάνης, ο αξέχαστος εκείνος αυτοδίδαχτος οργανοπαίχτης άφησε εποχή. Ο απλός αυτός ξωμάχος του χωριού μας, ο γελαστός και καλόκαρδος άνθρωπος, ο δεξιοτέχνης της

πίπιζας είχε μουσικό ταλέντο πάντα σκόρπιζε, μαζί με το νταούλι του αγαπητού μπάρμπα-Μήτσου Χαμπλοκώστα, το κέφι και τη χαρά.

Τα παραδοσιακά αυτά όργανα ήταν περιζήτητα, τα παλιά εκείνα χρόνια, σ' αρραβώνες και γάμους, καθώς και σ' άλλες χαρές. Δεν τους προτιμούσαν μοναχα για το ντόρο και το σαματά που έκαναν αλλά για το μεράκι και μόνο. Γιατί ένοιωθαν μεγάλη ευχαρίστηση. Τα μουσικά όργανα χρειάζονται άνθρωπο που να έχει έμφυτη κλίση προς τη μουσική. Και ο Κατσιάνης την είχε. Η μουσική απασχόλησε τον Αριστοτέλη και τον Πλούταρχο. Ο Φιλόσοφος Γκαίτε, τον περασμένο αιώνα, εγκωμιάζε τα ελληνικά τραγούδια: «Το ελληνικό κλέφτικο τραγούδι, γράφει, μας μιλάει για την ιστορία του ηρωϊκού αυτού λαού...». Στην εποχή μας ένα ποσοστό από τη νεολαία μας δεν δείχνει ενδιαφέρον για την πολιτιστική μας αυτή κληρονομιά. Τα παιδιά μας παρασύρονται από τα ξένα ρεύματα. Από Αμερικάνικους σκοπούς, ροκ, κ.λ.π. Εκείνοι που περιφρονούν τη δημοτική μας μουσική φαίνεται πως δεν γνωρίζουν τους θησαυρούς που κρύβει μέσα της. Τα παραδοσιακά τραγούδια μας, μας φανερώνουν τον τιτάνιο αγώνα και τις θυσίες των προγόνων μας για τη χιλιόκριβη λευτεριά. Αντικατοπτρίζουν την ψυχική αναλαμπή των Ελλήνων,

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΑΪΔΟΥΡΑΚΙΑ

Πριν από δυο χρόνια ένας ταλαίπωρος και απόμαχος μικροκαμωμένος γαϊδαράκος εγκαταλειμένος από το άσπλαχνο αφεντικό του ξεχειμώνιασε μέσα στη μεγάλη Κουκουβιστιανή παγωνιά κάτω από ένα τσιμεντένιο μπαλκόνι.

Νηστικός και διψασμένος πάλεψε με όλα τα στοιχεία της φύσης και τα κατάφερε ο φτωχός γαϊδαράκος να βγεί μέσα από τη μεγάλη αυτή δοκιμασία ζωντανός και νικητής και να αντικρύσει ξανά το μαγιάτικο πλούσιο χορτάρι και να επιβεβαιώσει χάρις στη μεγάλη του αντοχή και την παροιμία του λαού μας που λέει «ζήσε ως το Μάη να φας τριφύλλι».

Βέβαια ο γαϊδαράκος που επέζησε μες' τη βαρυχειμωνιά χωρίς να ενδιαφερθεί κανείς γι' αυτόν μόλις τον πήρε η Άνοιξη και το πήρε επάνω του κάποιο καινούργιο αφεντικό τον περιμάζεψε και

τις αρετές τους, τη λεβεντιά και την παλικαριά τους. Απεικονίζουν την κοινωνική ζωή τους, τις στερήσεις τους, τους διωγμούς τους και τις συμφορές τους, από τους εκάστοτε εχθρούς.

Μας μιλάνε για τους ερωτές τους και για την αγάπη τους προς τη φύση, για τον ήλιο, για τα άνθη, για τα όρη και τη θάλασσα.

Ας μη ξεχνάμε ότι τα πατροπαράδοτα δημοτικά τραγούδια μας που αναφέρονται στα ιδανικά και στο μεγαλείο της φυλής μας, μας δένουν σφιχτότερα με τον κορμό του Γένους.

Ο μακαρίτης ο Κατσιάνης με το παμπάλαιο όργανό του, την πίπιζα, με τη συνοδεία του νταουλίου εθυμοτυπικά τραγούδια έπαιζε στα πανηγύρια και στους γάμους, εκθειάζοντας τα κάλλη της νύφης και του γαμπρού. Ακόμα και σατιρικά στις Αποκριές, που σκόρπιζε άφθονο γέλιο και χαρά στους χωριανούς μας.

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΣΤΑΣ

Η ΝΑΤΑΛΙ ΛΑΪΟΥ (κόρη του προπονητή βόλεϋ Γιάννη Λάϊου) σπούδασε γραφίστας στην Γερμανική Σχολή και έλαβε το επαγγελματικό της πτυχίο.

Καλή σταδιοδρομία Ναταλί.

τον έστρωσε ξανά στη δουλειά του.

Ο γαϊδαράκος με την υπομονή που τον χαρακτηρίζει πρόσφερε αδιαμαρτύρητα και γαϊδουρινά τις υπηρεσίες του στο νέο του αφεντικό.

Από μια έρευνα που κάναμε ο ταλαίπωρος γαϊδαράκος είναι ένας από τους 13 τελευταίους που υπάρχουν ακόμη στο χωριό σήμερα.

Στα παλαιότερα χρόνια το εργατικότατο και τόσο υπομονετικό τετράποδο δεν έλειπε σχεδόν από κανένα νοικοκυριό. Επρωτιμάτο για τρεις βασικούς λόγους:

Ο πρώτος γιατί ήταν ανάλογα με το μέγεθος του σώματός του μεγάλος κουβαλητής.

Ο δεύτερος γιατί ήταν ακίνδυνος να σε κλωστήσει και συτό μετρούσε πολύ για όσους είχαν μικρά παιδιά.

Όλη την αγανάκτησή του την εξέφραζε με δαγκώματα όταν εξαντλείτο η γαϊδουρινή του υπομονή, και τρίτον ήταν λιτοδίαιτος. Αυτό ήταν και το βασικότερο που τον προτιμούσαν.

Αδιαμαρτύρητα εν αντιθέσει με τα ζώρια μουλάρια προσφερόταν για πολλές δουλειές. Για φόρτωμα, για καβάλημα από μικρούς και ηλικιωμένους λόγω του μικρού του ύψους, για όργωμα χωραφιών σέρνοντας το αλέτρι, ακόμη και για το αλώνισμα του σιταριού ή κάποιου άλλου δημητριακού. Εν ολίγοις ήταν το ζώο για όλες τις δουλειές του αγροτικού νοικοκυριού. Ο γαϊδαράκος χωρίς καμιά αμφισβήτηση ήταν και είναι το πιο συμπαθές ζώο της αγροτικής οικογένειας.

Κατά περιέργο τρόπο η συμπεριφορά των ανθρώπων γύρω από το όνομα του αγαθού και εργατικού γαϊδαράκου φαίνεται να τον αδικεί απροκάλυπτα. Το πρώτο πράγμα που λέγεται σε κάποιον

Ο γαϊδαρος του χωριανού μας Αθαν. Κυριάκη πέτυχε ένα άλλο ρεκόρ που δεν το είχε κατορθώσει εκείνος ο φουκαράς γαϊδαρος του πονηρού Χότζα, που τίναξε τα πέταλα την ώρα που κόντευε να συνηθίσει τα γυμνάσματα του αφεντικού του να μη τρώει για να μειώσει τις δαπάνες του. Τον Κυριάκη άντεξε από Δεκέμβριο μέχρι Μάρτιο κλεισμένος στο κατώι του σπιτιού του (κάποιο λάκκο έχει η φάβα).

για οποιοδήποτε παράπτωμα και αν έχει κάνει να του λένε βρε το γαϊδαρο. Λες και ο ησυχότατος και εργατικώτατος γαϊδαράκος είναι ο κύριος φορέας όλων των κακών που ταλαιπωρούν την κοινωνία μας.

Ακόμη και η χαρακτηριστική του φωνή που ακούγεται από απόσταση χιλιομέτρων την κολάμε σε όσους είναι κακόφωνοι τραγουδιστές.

Στην Κουκουβίστα ελάχιστοι ήταν αυτοί που είχαν στην κατοχή τους θηλυκιά (γαϊδούρα).

Δεν ξέρω εάν αυτή η εκλογή είχε κάποια προκατάληψη ή τα αρσενικά ήταν πιο δυνατά για τη δουλειά τους. Πάμπολλες ιστορίες θα μπορούσαν να γραφτούν με πρωταγωνιστές τα συμπαθέστατα τετράποδα για την μεγάλη τους υπομονή και απάθεια και για την βιαία ερωτική τους συμπεριφορά που τα χαρακτηρίζει.

Γεγονός είναι ότι πολύ σύντομα το είδος αυτό του τετράποδου με την τόσο μεγάλη του προσφορά στην αγροτική οικογένεια θα εκλείψει παντελώς όχι μόνο από το χωριό μας αλλά και από όλη την περιοχή μας. Το βέβαιο όμως είναι ότι και μετά την εξαφάνισή του το όνομά του θα παραμένει για να το φορτώνουμε σε κάθε συνάνθρωπό μας που παραβαίνει την ηθική και το νόμο.

ΦΙΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΙ ΜΑΣ ΠΟΥ ΠΛΗΣΙΑΖΟΥΝ ΕΝΑ ΑΙΩΝΑ ΖΩΗΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗ το γένος Τσοκά

Η Φωτεινή Μαλεβίτση γεννήθηκε στην Κουκουβίστα στις 14 Σεπτεμβρίου του 1900. Δηλαδή τώρα βαδίζει στα 97 χρόνια της. Εξακολουθεί να είναι ακμαία, οι λειτουργίες της τόσο οι σωματικές όσο και οι πνευματικές δεν έχουν μειωθεί καθόλου. Βλέπει όπως έβλεπε και νέα, ακούει όπως άκουγε και νέα, θυμάται όπως θυμόταν και νέα.

Έζησε όλα της τα χρόνια με το γιό της Χρήστο Μαλεβίτση και τη νύφη της Βασιλική στη Φιλοθέη της Αττικής. Ύστερα από το θάνατο του γιού της μένει με τις κόρες της Ελένη και Σούλα.

Η Φωτεινή Μαλεβίτση έκαμε

τα εξής παιδιά: Ελένη, Κωνσταντίνα, Χρήστο, Αθανασία και Νικόλαο. Ο Νικόλαος είχε πεθάνει τριών ετών. Στις 30 Ιανουαρίου 1976 είχε πεθάνει η Κωνσταντίνα.

Η Φωτεινή Μαλεβίτση απολαμβάνει τα βαθιά γεράματά της ανάμεσα στα αγαπημένα πρόσωπα. Βεβαίως θα το σκεφτόμασταν πολύ να της ευχηθούμε «να τα εκατοστήσει» διότι θα τα εκατοστήσει μέσα σε τρία χρόνια. Της ευχόμαστε λοιπόν υγεία και βίον ακόμη μακρότερο.

ΠΑΡΑΣΚ. Ε. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ετών 94

Η χωριανή μας Παρασκευή Χαράλαμπος έχει γεννηθεί στο χωριό το 1903.

Μεγάλωσε σ' αυτό καλλιεργώντας τα χωράφια της. Από το γάμο της με τον Ευθ. Χαράλαμπος Χαϊλέρη απέκτησε τρία παιδιά το Γιώργο, τον Οδυσσέα και την Ζωίτσα αποκαταστημένα και με

οικογένεια και τα τρία.

Στον εμφύλιο 1947 έχασε το σύζυγό της και από τότε μόνη της αγωνίσθηκε για την ανατροφή και συντήρηση της οικογένειάς της. Σήμερα ζει με το γιό της Γιώργο και τη νύφη της Ελευθερία στον Πειραιά.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ 1904 - 1997

Σ' αυτό το χώρο είχαμε προγραμματίσει στο προηγούμενο τεύχος (N 103) να τιμήσουμε τον αξέχαστο μπάρμπα-Πέτρο Δημόπουλο γιατί συμπλήρωνε 93 χρόνια ζωής.

Ενώ όμως το δελτίο μας βρι-

σκόταν «επί του πιεστηρίου» στις 31/3/1997 μας ήρθε αιφνίδια η είδηση του θανάτου του με συνέπεια να αφαιρέσουμε το τιμητικό σημείωμα χωρίς παράλληλα να καταχωρίσουμε την θλιβερή είδηση.

Ζητάμε την επιείκεια των οικείων του που πάντα πρόθυμα υποστηρίζουν τον Σύνδεσμό μας και παρακολουθούν τα θέματά του.

Ο αξέχαστος μπάρμπα-Πέτρος είχε γεννηθεί στο χωριό το 1904.

Τελείωσε το δημοτικό σχολείο

του χωριού μας και φοίτησε στο Σχολαρχείο Λαμίας, χωρίς να το τελειώσει γιατί ο θάνατος του πατέρα του και η ευθύνη του για την πατρική του οικογένεια τον ανάγκασε να μεταβεί στον Πειραιά όπου έμαθε την τέχνη του χαλκουργού-κασσιτερωτή (γανωτή).

Υπηρέτησε ως στρατιώτης τσολιάς στο 42 Σύνταγμα. Ευζώνων και όταν αποστρατεύθηκε παντρεύτηκε την Παναγιού Ι. Χασιακού με την οποία απέκτησε τρία παιδιά.

Έλαβε μέρος στο Αλβανικό μέτωπο και στα χρόνια της κατοχής εργάστηκε στο χωριό ως γεωργός και γανωτής.

Αξιζει να σημειώσουμε ότι η δουλειά του γανώματος που τώρα πια έχει παρακμάσει, ήταν απλή, είχε όμως την τέχνη της και ήταν αρκετά επίπονη. Οι γανωτές ζέσταιναν τα σκεύη καλά σε αναμένη φωτιά και με λίγες χειρές άμμου ή στάχτη έτριβαν παντού το σκεύος μέχρι να πάρει κάποια γυαλάδα. Το ξανάβαζαν στη φωτιά και όταν έπρεπε έριχναν μέσα το καλάϊ που έλιωνε και αμέσως με ακατέργαστο βαμβάκι έτριβαν την εσωτερική επιφάνεια.

Ήταν ο μοναδικός ντόπιος γανωτής (οι άλλοι ήταν ξενόφερτοι) και η προσφορά του επαγγέλματός του για την υγεία των χωριανών μας ήταν πολύ μεγάλη.

Συντηρητικός, ήρεμος κράτησε την αγάπη του για το χωριό άσβεστη και οι οικείοι του φροντίζουν πάντα να μην του στερούν αυτή τη χαρά.

Μνημόσυνο 40 ημερών για την ανάπαυση της ψυχής του έγινε στην Αθήνα την Κυριακή των Βαΐων στις 20/4/1997.

Ο γιός του Ταξιάρχης και η γυναίκα του Ρίτσα προσέφεραν στη μνήμη του το ποσό των 30.000 δραχμών.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συγγενείς και φίλους που μας συμπαραστάθηκαν στο θαρρύ πένθος μας για την απώλεια του πατέρα μας Πέτρου Δημοπούλου.

Οικ. Ταξιάρχη και Ρίτας
Δημοπούλου

Ο αξέχαστος Λεωνίδας Κουφός με τη σύζυγό του Βάγια κα το γιό τους Γιώργο.

Ιωάννης Γ. Κόλλιας
1935 - 1993

Ο αλησμόνητος καθηγητής
Φιλολόγος Ιωάννης Δανιήλ
(Μαργαρίτης)

ΜΑΡΙΑ ΑΓΓ. ΣΙΜΟΥ

Γεώργιος Μαλιβίτσας
Σαμαράς

Δυό αξέχαστοι γείτονες και
φίλοι Θεόδωρος Χαμηλός και
Μήτσος Αντωνίου.

Μήτσος Ιωάννου Λαΐος
Πέθανε στη Θεσσαλονίκη ενώ
υπηρετούσε τη στρατιωτική του
θητεία το 1936.

**Στείλτε μας φωτογραφίες
αγαπημένων σας προσώπων.**

*«οι νεκροί όταν δεν μνημο-
νεύονται λησμονούνται».*

Κ. Ουράνης

Ο Γεώργιος Ματθαίου

ΜΠΕΡΣΕΚ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ 1880 - 1920

του Γιάννη Τριανταφύλλου - Πράντζα

Ε

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Κάποια ηρεμία άρχισε να επικρατεί μεταξύ των επιβατών μετά τις διαβεβαιώσεις του πληρώματος ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για το πλοίο και τη ζωή τους και οι μεν έψαχναν να βρουν τους δε αφού όλοι είχαν χαθεί μεταξύ τους μέσα στον πανικό της νύκτας. Μετά δυσκολίας βρήκα και εγώ τους χαμένους συγχωριανούς μου και σταμάτησα να κλαίω. Σαν χάραξε η ημέρα και βγήκε ο ήλιος είδαμε και που βρισκόμασταν.

Το πλοίο είχε εξωκείλει σε μια βαλτώδη περιοχή που την έβροσκαν κοπάδια από ελεύθερα γουρουνία. Όλο δε το τοπίο αχνοβολούσε λες και έβραζε μέσα σε ένα τεράστιο καζάνι. Μικρά σύννεφα σχηματίζονταν από τους υδρατμούς των θερμών πηγών που ανέβληζαν σε όλη την περιοχή και διαλύονταν σε λίγο μόλις έπαιρναν κάποιο ύψος από την επιφάνεια της γης.

Μας είπαν ότι η περιοχή λέγεται Καμμένα Βούρλα. Κατεβήκαμε από το πλοίο και περιεργαζόμασταν την γύρο περιοχή με τα φυσικά φαινόμενα.

Σύγκριση της σημερινής λουτρόπολης των Καμμένων Βούρλων με την τότε άγρια, ακαλλιέργητη και βαλτώδη περιοχή, δεν μπορεί να υπάρξει καμιά.

Ένας στενός χωμάτινος δρόμος περνούσε ανάμεσα από τους βάλτους και τις κοχλάζουσες πηγές, από όπου τετράτροχα κάρρα περνούσαν συρόμενα από άλογα ή βόδια και εφερναν συνεχώς από τα γύρο χωριά ηλίκιωμένους ανθρώπους για να κάνουν λουτροθεραπεία μέσα σε πρόχειρες γούρνες που άνοιγαν οι ίδιοι. Η περιοχή ήταν έρημη χωρίς καμιά αξιοποίηση, μόνο δύο ταβερνάκια υπήρχαν για να εξυπηρετούν τους λίγους επισκέπτες που έρχονταν για λουτροθεραπεία. Από την πρώτη ημέρα της προσάραξης του πλοίου άρχισε και η προσπάθεια της αποκόλλησής του.

Έρχονταν άλλα πλοία και αφού πρώτα το άδειαζαν με τη βοήθεια του γερανού από τα βόδια που ήταν στοιβαγμένα για να το ελαφρύνουν, μετά το έδεναν με πολύ χονδρά παλαμάρια και το τραβούσαν για να το ξεκολλήσουν από τη λάσπη και την άμμο όπου είχε κολλήσει.

Μάταιες όμως όλες οι προσπάθειες, τα παλαμάρια των ρυμουλκών εκόβονταν και το πλοίο έμενε ακίνητο στη θέση του.

Τα ρυμουλκά αποχωρούσαν χωρίς να φερνουν κανένα αποτέλεσμα.

Μετά την αποτυχία και την αναχώρηση του ρυμουλκού άρχισε το ξαναμπάσιμο των βοδιών στο αμπάρι του πλοίου με τη βοήθεια του γερανού για να επαναληφθεί την επομένη ημέρα η ίδια διαδικασία.

Οι προσπάθειες για την αποκόλληση του πλοίου κράτησαν ένα εικοσαήμερο, όπου πλέον άρχισαν και τα βόδια από την μεγάλη ταλαιπωρία τους μέσα έξω

και την έλλειψη τροφής και νερού, να ψοφάνε ομαδικά.

Το πρόβλημα της πολυήμερης παραμονής μας στα Καμμένα Βούρλα δεν είχε μόνο σαν συνέπεια να ψοφούν τα βόδια και τα πρόβατα, άρχισε να δυσκολεύει και τη ζωή των επιβατών του πλοίου από την έλλειψη τροφής.

Μερικοί επιβάτες που ήταν από κοντινά χωριά άρχισαν να φεύγουν για τα σπίτια τους, εμείς όμως πού να πάμε. Μέσα επικοινωνίας δεν υπήρχαν για να ειδοποιήσουμε τους δικούς μας, και κανείς τους δεν εγνώριζε την περιπέτεια που μας βρήκε.

Οι συνταξειδεύοντες συγχωριανοί μου μαζί τους είχαν πολύ λίγα χρήματα, τα οποία και ξόδεψαν από τις πρώτες ημέρες για φαγητό στα ταβερνάκια και έμειναν άφραγκοι. Ευτυχώς τη σωτηρία όλων μας για τη διατροφή μας ανέλαβε το εικοσάδραχμο που μου είχε δώσει η μάνα μου στο χωριό για να το έχω μαζί μου στο ταξίδι. Διαφορετικά ίσως να είχαμε και μεις την ίδια τύχη με τα βόδια από την πείνα. Το ευτύχημα ήταν που την εικοστή ημέρα ήλθαν δυο ρυμουλκά μαζί και με κοινή προσπάθεια κατάφεραν και το αποκόλλησαν το πλοίο. Την ίδια ημέρα το πλοίο με τους μισούς σχεδόν εναπομείναντες επιβάτες και χωρίς τα βόδια που τα είχε θερίσει ο ψόφος από την πείνα και την δίψα, ξεκίνησε για τον προορισμό του, το Λαύριο.

Στα πρόσωπα των επιβατών ήταν χαραγμένη η κούραση, η ταλαιπωρία και η αγωνία όλων των ημερών που πέρασαν και με ανακούφιση είδαν το πλοίο να ξαναταξειδεύει.

Δυστυχώς όμως η συνέχιση του ταξιδιού μας με το ίδιο πλοίο ήταν προβληματική. Από τη μιά η τεχνική βλάβη που είχε πάθει κατά την πρόσκρουσή του στη στεριά, και από την άλλη η δυσσομία που ανεδύετο από τα πρόβατα που ήταν στο αμπάρι του και συνέχιζαν να ψοφάνε σε ανάγκαζε να έχεις συνεχώς τη μύτη σου σκεπασμένη με κάποιο ύφασμα.

Ο καπετάνιος βλέποντας ότι το ταξίδι ήταν αδύνατο να συνεχιστεί υπό τοιαύτας συνθήκες άλλαξε πορεία και τράβηξε πλώρη για το λιμάνι της Χαλκίδας. Το σούρουπο φθάσαμε στο λιμάνι της Χαλκίδας νύκτα εγκαταλείψαμε το προβληματικό πλοίο επιβιβασθήκαμε σε άλλο και αμέσως αναχωρήσαμε ξανά για το Λαύριο. Για την σημερινή εποχή είναι αδιανόητο να γράφεις για ένα τόσο κοντινό ταξίδι που με τα σημερινά μέσα συγκοινωνίας αρκούν 4-5 ώρες για να γίνει, για μας όμως εκείνη την εποχή μας έγινε μια μικρή Οδύσσεια. Νομίζω ότι στην περίπτωση μας ταιράζουν τα λόγια του ποιητή: «και διηγώντας τα να κλαίς» γιατί συγκρίσεις εποχών και μέσων δεν είναι δυνατόν να γίνονται.

Η ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟ ΛΑΥΡΙΟ

Στο λιμάνι του Λαυρίου φθάσαμε τις πρωινές

ώρες. Η μικρή πολιτεία φάνταζε μπροστά μας γεμάτη από ζωή. Ένα σύννεφο από σκόνη του μεταλλείου την κάλυπτε και ο θόρυβος από τα βαγονέτα που μετέφεραν το μέταλλευμα ήταν δυνατός και ενοχλητικός.

Τεράστιοι σωροί σα βουνά από κόκκινο μέταλλευμα ήταν γύρω γύρω από το λιμάνι και δεκάδες εργάτες αγνώριστοι από τη σκόνη φόρτωναν σε βαγονέτα το πέτρινο μέταλλευμα και αφού τα τσουλούσαν επάνω σε σιδηρένιες ράγες το μετέφεραν μέσα στα αμπάρια των φορτηγών πλοίων που ήταν αραγμένα στην προκυμαία.

Η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική και μύριζε άσχημα από αλμύρα και σκόνη.

Το πλοίο μας δεν πλησίασε στην προβλήτα για να μας αποβιβάσει, έριξε άγκυρα 500 μέτρα περίπου από αυτήν, και η αποβίβαση των επιβατών από το πλοίο στη στεριά θα γινόταν με βάρκες. Για ποιούς λόγους δεν γνωρίζω, ίσως το βάθος της θάλασσας να ήταν λίγο και να μην του επέτρεπε να πλησιάσει.

Το παράδοξο ήταν ότι ενώ το εισιτήριο στο πλοίο μέχρι το Λαύριο ήταν 2,70 δραχ. η βάρκα για να μας βγάλει στη στεριά ήθελε 1,50 δραχ. το άτομο. Κι αυτό γιατί οι βαρκάρηδες είχαν κάνει κοινοπραξία και δεν υπήρχε ανταγωνισμός μεταξύ τους.

Όταν κατεβήκαμε από το πλοίο και απομακρυνθήκαμε από το μεγάλο θόρυβο του λιμανιού ρώτησα δειλά έναν από τους συνοδούς μου, ο πατέρας μου εδώ είναι; Ο συγχωριανός μου, χαμογέλασε και ειρωνικά μου απάντησε: «Γιαννάκη μάζεψε φόρα, έχουμε πολύ δρόμο να βαδίσουμε έως ότου τον συναντήσουμε».

Η απάντησή του, μου έφερε και την πρώτη απογοήτευση, είχα την γνώμη πως ακούγοντας για δουλειά στο Λαύριο πίστευα πως αυτή θα βρισκόταν μέσα στην πόλη του Λαυρίου, τώρα διαπίστωνα ότι η πραγματικότητα ήταν εντελώς διαφορετική.

Τρεις ώρες πεζοπορία χρειάστηκαν από το λιμάνι του Λαυρίου για να φθάσουμε στο Καλυβοχώρι των μεταλλορύχων Κουκουβιστιανών.

Ο δρόμος ήταν ανηφορικός και κακοτράχαλος, περνούσε μέσα από πυκνά δάση με πεύκα, δένδρα που εγώ για πρώτη φορά έβλεπα.

Εντύπωση μου έκαναν οι μεγάλες μπούκες των γαλαριών που συναντούσαμε στο δρόμο μας και τώρα πια δεν ήταν σε εκμετάλλευση.

Σαν τέλειωσε η μεγάλη ανηφόρα του δρόμου βρεθήκαμε μπροστά σε ένα μεγάλο οροπέδιο γυμνό από δέντρα.

Στο σημείο αυτό αλλάξαμε δρόμο και στρίψαμε προς τα αριστερά. Ο κύριος δρόμος οδηγούσε στο χωριό της Καμάρζας.

Ο ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥΧΩΝ

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΩΝ ΣΤΟ ΜΠΕΡΤΣΕΚ

Μετά από μισή ώρα πορεία φθάσαμε στην κορυφή ενός μικρού γυμνού λοφίσκου, από το σημείο αυτό στο βάθος του αυχένα που δημιουργούσαν οι γύρω λόφοι φάνηκαν οι μικρές καλύβες του οικισμού η μια δίπλα στην άλλη σκεπασμένες όλες με χώμα.

Η τοποθεσία ήταν επικλινή και λίγο άβολη, αλλά είχε επιλεγεί γιατί απάγγιαζε από τους δυνατούς ανέμους του χειμώνα.

Γιαννάκη μου αναφώνησαν οι συνοδοί μου, εδώ είναι το χωριό μας και μου έδειξαν με το χέρι τους τις καλύβες του οικισμού.

Νά, βλέπεις εκεί δίπλα στην αγκορτσιά, αυτή είναι η καλύβα των Σουπαίων, εκεί μένει και ο πατέρας σου. Εγώ κυριολεκτικά είχα σαστίσει, τα είχα χαμένα με την αποκάλυψη. Η παιδική μου φαντασία είχε εντελώς διαφορετικά πλάσει την διαμονή των συγχωριανών μου στο Λαύριο. Τους έβλεπα που ερχόντουσαν με άδεια στο χωριό από το Λαύριο με το σιδερωμένο ντρίλι κοστούμι, το λευκό μαντηλάκι στο τσέπακι του πέτου και το ψάθινο καπέλο και με εντυπωσιάζανε πραγματικά με την παρουσία τους.

Το παιδικό μου όνειρο ήταν τότε θα μεγαλώσω κι εγώ να φύγω να πάω μαζί τους στην πόλη την ευδαιμονούσα, το Λαύριο. Και νά τώρα που εκπληρώθηκε το όνειρό μου και βρέθηκα εδώ μαζί τους, βαθεία απογοήτευση περιέλουσε την παιδική μου ψυχή.

Αντικρύζοντας τον οικισμό από την κορυφή του λόφου αναρωτήθηκα, εδώ θα κατοικώ μέσα στην σκοτεινή χωμάτινη καλύβα; Έμεινα για λίγο ακίνητος και σκεπτικός, παρατηρώντας γύρω μου αμήχανος. Τις σκέψεις μου και τη σαστιμάρα μου διέκοψαν οι δυνατές φωνές των συνοδών μου που είχαν προπορευθεί αρκετά «Γιαννάκη τί κάθες, προχώρα».

Οι συγχωριανοί μου άνθρωποι αγράμματοι και αγροίκοι ούτε καν φαντάστηκαν τί ψυχολογικοί προβληματισμοί απασχολούσαν την παιδική μου καρδιά εκείνη τη στιγμή. Σε λίγο βαδίζαμε μέσα στα στενά δρομάκια του μικρού οικισμού, συναντώντας ελάχιστους ανθρώπους στο πέρασμά μας. Ήταν η ώρα που όλοι βρίσκονταν στη δουλειά και αυτοί που είχαν μείνει πίσω ήταν ελάχιστοι για να κάνουν χρέη μάγειρα.

Καθημερινώς από κάθε καλύβα (γκρούπ) με τη σειρά θα έμενε ένας για να μαγειρεύει για όλους. Οι συνοδοί μου στο πέρασμά μας από τις καλύβες αντάλλαζαν με τους παρευρισκόμενους εκεί συγχωριανούς χαιρετούρες και τους έφερναν χαιρετήματα από τους δικούς τους, εκείνοι δε με αγωνία για να μάθουν νέα από το χωριό, μας έφραζαν το δρόμο με ξεφωνητά.

Κάθε ερχομός κάποιου από το χωριό γι' αυτούς τους ανθρώπους ήταν μια μεγάλη ευχαρίστηση και ανακούφιση που μάθαιναν για την υγεία και τη ζωή των δικών τους. Δυστυχώς πολλές φορές οι ταξιδιώτες από το χωριό έφερναν σε μερικούς και άσχημα νέα για την αρρώστια ή το χαμό κάποιου δικού τους που αυτοί αγνοούσαν. Φθάνοντας κοντά σε μια μεγάλη καλύβα είδα στην αυλή της, καθησμένο να ασχολείται με το μπάλωμα ενός παντελονιού τον μπάριμπα μου το Γιάννη το Σούπα (Σουπόγιαννο).

Αυτός μόλις μας είδε εγκατέλειψε κάτω στο χώμα τα σύνεργα της ραπτικής του και αμέσως πετάχτηκε όρθιος. Τα καλωσορίσματα και τα επιφωνήματα με τους συνοδούς μου χάλασαν τον κόσμο.

Σε μια στιγμή πλησιάζοντας εμένα με ανοικτά τα χέρια και με δυνατή φωνή αναφώνησε, βρε, βρε, βρε, μας ήλθε και το ανηψούδι ο Γιαννάκης. Έσκυψε με αγκάλιασε και με φίλησε.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Παραθέτουμε μια ΕΠΙΣΤΟΛΗ⁽¹⁾ των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου Καλοσκοπής, που δημοσιεύθηκε το 1952 στο περιοδικό «Ο Φίλος μου», Αθήνα:

«Προς τους εν Αθήναις εγκατεστημένους συγχωριανούς μας.

Αγαπητοί και σεβαστοί μας συγχωριανοί.

Σας ευχαριστούμε χίλιες φορές για τα καλά και ωφέλιμα πράγματα, που στείλατε στο Σχολείο μας, για να συμπληρώσουμε τη μόρφωσή μας.

Μόλις μπαίνουμε στο όμορφο Σχολείο μας αντικρύζουμε τους πίνακες, τους χάρτες και τρέχουμε στις ωραίες σόμπες, για να ξεσταθούμε. Η χαρά πλημμυρίζει τις καρδιές μας, μαζί με τη ξεστασιά που μας χαρίζουν οι σόμπες που στείλατε και σας θυμόμαστε, σας έχουμε κοντά μας γλυκειά συντροφιά.

Ύστερα, χαρούμενοι τρέχουμε στη βιβλιοθήκη και παίρνουμε τα διδακτικά βιβλία και διαβάζουμε όση ώρα δεν έχουμε άλλο μάθημα.

Προσπαθούμε στο αγαπημένο μας χωριό ό,τι θα μπορούμε.

Και πάλι, όταν κάνουμε Γεωμετρία, ο αγαπητός μας δάσκαλος φέρνει το κουτί με τα γεωμετρικά σχήματα και κάνουμε το μάθημά μας εύκολα και το καταλαβαίνουμε.

Μέσα μας μια ζωντανή ελπίδα μας λέει, πως μια μέρα θα γίνουμε και μεις καλοί και θα μας καμαρώνετε, γιατί μας βοηθήσατε να μορφωθούμε.

Μαθητές του Δημ. Σχολείου Καλοσκοπής το Καλοκαίρι 1946 (θερινό Σχολείο) παίρνουν το ρόφημά τους στα σκαλοπάτια του καμένου Σχολείου, με το δάσκαλό τους (προσωρινό) Γ. Χασιάκο.

Χορός στην Κεντρική Πλατεία
(Φώτο - Τρ. Τσολάνα

με. Γι αυτό σας ευχαριστούμε και σας υποσχόμαστε πως δε θα σας ξεχάσουμε ποτέ.

Με σεβασμό, για τη Μαθητική Κοινότητα του Σχολείου μας:

- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ Ε. ΤΣΟΛΑΝΑΣ.

- ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Ν. ΤΟΜΑΡΑ».

Σ.Σ. Χωρίς άλλα σχόλια διαπιστώνουμε πόσο καλλιεργημένη ήταν η ψυχή των φτωχών εκείνων παιδιών του χωριού μας. Γι αυτό και όταν μεγάλωσαν πρόκοψαν στη ζωή τους και δημιούργησαν θαυμάσιες οικογένειες.

(1) Από το αρχείο του δασκάλου Γ. Χασιακού.

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο συγχωριανός μας Βασίλης Τούμπας του Κων. (γιός της Βασιλικής Μαλεβίτση) κέρδισε πρόσφατα σε διαγωνισμό λογοτεχνίας τιμητική διάκριση από τον εκδοτικό οργανισμό "Ομβρός". Ο νέος μας συγγραφέας διακρίθηκε με το διήγημα "Παράξενες Σχέσεις".

Ο αγαπητός Βασίλης εκτός από συγγραφικές διακρίσεις έχει και επιτυχίες σεναριογράφου. Σύντομα μάλιστα ετοιμάζεται για συμμετοχή σε σχετικό διαγωνισμό.

Ο ταλαντούχος συγχωριανός μας εκτός από τα συγχαρητήρια μας έχει και τις ευχές μας για επιτυχημένη συγγραφική καριέρα.

«ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Τριμηνιαία εφημερίδα

Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο Αθ. Ν. Μαλεβίτσης

Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου.

Σωκράτους 79-81 Αθήνα 104 32 Τηλ. 5238159

Στοιχειοθεσία: Παύλος Ν. Κολοκοτσάς
Κουμουνδούρου 1, τηλ. 52.41.046

Σας θυμίζουμε ξανά τις επωνυμίες του χωριού μας γιατί πιθανόν με το νομοσχέδιο Ι. Καποδίστριας να σβύσουν από το χάρτη και να μείνουν μόνο στην ιστορία.

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ - ΚΑΛΟΣΚΟΠΗ

(Ετυμολογία - προέλευση - τοπωνυμίων)

Γράφει Ο Γεώργιος Χασιακός

Α' Κουκουβίστα:

Το τοπωνύμιο «Κουκουβίστα» είναι λέξη σύνθετη, με πρώτο συνθετικό τη λέξη «κούκο» και δεύτερο τη λατινογενή λέξη «Vista» (Βίστα). Για το β' συνθετικό της ονομασίας υπάρχουν δυο απόψεις. Η μια είναι, ότι «Vista» σημαίνει «θέα» (έτσι μεταφράζεται στο ελληνολατινικό κι ελληνοαγγλικό λεξικό). Οπότε, «Κουκουβίστα» σημαίνει χώρος όπου παρατηρείται (θεάται) την άνοιξη ο «κούκος».

Στην Αμερική, που ταξίδεψα πρόσφατα στο Λος Άντζελες της Καλιφόρνιας, καθώς γυρίζαμε με το αυτοκίνητο, βλέπαμε πινακίδες, που έγραφαν το β' συνθετικό της «Κουκουβίστας», δηλ. «Vista», όπως «PLAY VISTA», που σημαίνει παραλιακή θέα (ήταν παραλιακή περιοχή) και «ALTY VISTA», που σημαίνει «υψηλή θέα» (ήταν περιοχή λόφων, απ' όπου υπήρχε «θέα» προς τα χαμηλότερα μέρη).

Υπάρχει, όμως, και η άλλη άποψη, ότι «VISTA» σημαίνει «φωλιά», δηλ. χώρος όπου διαβιώνει (φωλιάζει) ο «κούκος». Επομένως, και οι δυο απόψεις είναι βάσιμες και στηρίζουν, ετυμολογικά, την τοπωνυμία «Κουκουβίστα». Και είτε το ερμηνεύσουμε ως του «κούκου θέα», είτε ς του «κούκου φωλιά», είναι το ίδιο πράγμα.

Στο χωριό Αμυγδαλιά της Δωρίδας υπάρχει αρόμοια εδαφική διαμόρφωση μ' εκείνη της «Κουκουβίστας», όπου κι εκεί «διαβιώνει» ο κούκος και ονομάζουν ένα τοπωνύμιο της περιοχής του «Κουκουβίστα». Πρόκειται για μια τοποθεσία (τοπωνύμιο) του χωριού Αμυγδαλιά, για την οποία υπάρχει κάποιος μύθος (πάλη δυο Αντρειωμένων - Γιγάντων): «... Σε μια στιγμή ο Αντρειωμένος του Κουτσοσυρού ⁽¹⁾ βουτάει ένα βράχο και τον πετάει στο Ξεροβούνι, να χτυπήσει τον Αντρειωμένο του. Μα στάθηκε άτυχος. Ο βράχος έπεσε χαμηλότερα, στην τοποθεσία «Κουκουβίστα».

Αναφέρω την παραπάνω περικοπή, για να συγκριθεί η τοποθεσία «Κουκουβίστα» της Αμυγδαλιάς (Πλέσσας) Δωρίδας, που είναι «χαμηλότερα από το «Ξεροβούνι» της, με το δικό μας χωριό «Κουκουβίστα», που είναι

χαμηλότερα από το δικό μας «Ξεροβούνι», το οποίο δεσπόζει σ' όλη την περιοχή.

Η περιοχή του χωριού μας, όπου «διαβιώνουν (φωλιάζουν) κούκοι, περιτριγυρίζεται από τις δασώδεις βουνοπλαγιές της Ψιλη-Ράχης, της Γκιώνας και του Ξεροβουνιού, με «θέα» προς την ανατολή (στον κάμπο του Καστελλιού).

Το όνομα «Κουκουβίστας» υπήρχε πριν από χρόνια στην Αλεξανδρούπολη. Ονομαζόταν ένας εμπορομανάβης, που τον συνάντησε ο Ζαχ. Ε. Κόλλιας (αξιωματικός της Χωρ/κής τότε, που υπηρετούσε στη Μακεδονία) και του είπε, ότι κάποιος πρόγονός του από την «Κουκουβίστα» της Παρνασσίδας εγκαταστάθηκε εκεί και πολιτογραφήθηκε με το επώνυμο «Κουκουβίστας». Αυτό συνέβαινε με πολλούς παλιότερα, που έπαιρναν ως επώνυμο το όνομα της γενέθλιας πατρίδας τους (της γενέτειρας).

Ένας ακόμα Καλοσκοπίτης, αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης κατά την κατοχή 1941 - 1944, ο Παναγ. Ι. Μπουκουβάλας (Ραπτάκης), κατατάχτηκε στον Ελληνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό (Ε.Λ.Α.Σ.) με το ψευδώνυμο «Κουκουβίστας». Το 20χρονο παλικάρι σκοτώθηκε το 1944, πολεμώντας ηρωικά στη φονική μάχη των Καρουτών Δωρίδας, όπου εξοντώθηκε ένα Γερμανικό τάγμα.

Η ονομασία του χωριού δόθηκε πριν από 1450 χρόνια περίπου, όταν Αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Ιουστινιανός κι επέτρεψε σε Σλάβους νομάδες να μετακινηθούν ειρηνικά, με τα κοπάδια τους στις νότιες επαρχίες της Αυτοκρατορίας του, δηλ. στην Ελλάδα, για να έχουν βοσκότοπους για ξεχειμώνιασμα. Έτσι, εγκαταστάθηκαν στα ορεινά μέρη, που ήταν κατάλληλα για κτηνοτροφία, αλλά και αραιοκατοικημένα ή ακατοίκητα κι έδωσαν τις ονομασίες (τοπωνύμια) στο νέο τόπο εγκατάστασή τους στη δική τους λατινογενή γλώσσα, όπως Κουκουβίστα, Δρέμισσα, Μουσούνιτσα, Γλούνιστα κ.λ.π.

Β' Καλοσκοπή:

Η «Κουκουβίστα» μετονομάστηκε σε «Καλοσκοπή» το 1915-16, όταν το Κράτος αποφάσισε, με νόμο, ν' αντικατασταθούν τα σλαβόφωνα

ονόματα όλων των χωριών της χώρας μας. Έτσι, το δικό μας ονομάστηκε «Καλοσκοπή», με νομούς το δάσκαλο τότε του χωριού μας Ιωάννη Λαΐο και το Κοινοτικό Συμβούλιο, που την πρότασή του αποδέχτηκε η Νομαρχία.

Το νέο όνομα του χωριού μας «ΚΑΛΟΣΚΟ-ΠΗ» είναι και αυτό σύνθετο, όπως ήταν και το παλιό. Το α' συνθετικό του προέρχεται από το επίθετο «Καλός-ή-ό» και το β' συνθετικό από το ρήμα «σκοπώ», δηλ. «σκοπεύω», «παρατηρώ», γιατί η περιοχή του χωριού μας είναι πράγματι «καλό παρατηρητήριο» από εκεί ψηλά που βρίσκεται. Επομένως, «Καλοσκοπή» σημαίνει «Καλό παρατηρητήριο», απ' όπου «σκοπεύει (σκοπεύει - παρατηρεί) κάποιος θαυμάσια προς τα χαμηλότερα μέρη, προς τον κάμπο του Κηφισού.

Η ονομασία (τοπωνύμιο) Καλοσκοπή υπάρχει και σε μια περιοχή της Πελοποννήσου, στο Νομό Ηλείας, εκεί όπου υπήρχε, στην αρχαία εποχή, η πόλη-κράτος της Ηλιάδας, που ήταν χτισμένη ανάμεσα στον Πηνειό ποταμό (όχι της Θεσσαλίας, αλλά της Ηλείας) και σ' ένα λόφο που ονομαζόταν «Παλιόπυργος» ή και «Καλοσκοπή»⁽²⁾. Και βέβαια από το λόφο «Καλοσκοπή» σκοπεύει (παρατηρεί) κανείς θαυμάσια προς την πεδιάδα του Πηνειού, όπως και απ' τη δική μας Καλοσκοπή, το χωριό μας δηλαδή «σκοπούμε» προς την κοιλάδα του Φωκικού Κηφισού.

Και οι δυο αυτές τοποθεσίες μοιάζουν απόλυτα στην εδαφική διαμόρφωση, που έχουν το όνομα «Κ α λ ο σ κ ο π ή».

(1) Βουνό του χωριού Αμυγδαλιά Δωριδας.

(2) Εφημ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», Νέες Εποχές, σελ. 15, 16.2.1997.

Βιβλιογραφία:

- Γ. Χασιακού «Ιστορικά και Λαογραφικά της Κουκουβίστας», Αθήνα, 1968, σ. 12.
- Γ. Χασιακού «Πνευματική Καλοσκοπή», Αθήνα, 1976, σ. 9.
- Π. Πορτούλα - Ι. Κοκμοτού «Λαογραφικά και Ιστορικά της Αμυγδαλιάς» (Πλέσσας).
- Ηλ. Παπανικολή «Η μάχη στις Καρούτες 5.8.44», Αθήνα, 1983, σελ. 67, 199.
- Αρ. Βουγιούκα «Ρωμαϊκή και Βυζαντινή Ιστορία», Αθήνα, 1994, σελ. 103.

Ο τηλεφωνικός μας κατάλογος

παραλήψεις που πρέπει να προστεθούν

Τσούκλας Κων. Κων/ντίνος
Ηλεκτρικά - Υδραυλικά
Κ. Τιθωρέα 0234-49140
Κυριάκης Π. Γεώργιος
Ηροδότου 9 τηλ. 5556780 - Καλοσκοπή 61172
Μάνδρα Αττικής

Οι ίδιοι και φέτος.

Θέλετε να μάθετε ποιοί καθάρισαν την πηγή του Κεφαλόβρυσου από τα 'υδρόβια φυτά που είχαν δημιουργηθεί το χειμώνα και τώρα καθρεφτίζονται τα πρόσωπά μας στα γάργαρα νερά του;

Ποιοί δούλεψαν και έγινε η περίφραξη της Κακοτράχης;

Ποιοί μάζεψαν τα σκουπίδια που άφησαν οι επισκέπτες της Αγίας Τριάδας στο πανηγύρι;

Ποιοί έκοψαν τα χόρτα και έβαψαν τα όργανα της παιδικής χαράς στη Ρούγα;

Οι ίδιοι οι περσινοί. Δηλαδή οι: Γιάννης Κω-στούρος, Αργύρης Καλόγηρος, Νίκος Μώρης, Αποστ. Μπουκουβάλας, Ζήσης Αχλαδάς, Αθαν. Ραφτόπουλος, Γεωργ. Κολλύρης, Λάμπρος Αχλα-δάς, ο Μιχάλης Καργιωτάκης και φυσικά με τις οδηγίες του προέδρου Γεωργίου Αυγερινού.

Ευτυχώς που υπάρχουν και μια χούφτα που φροντίζουν να περισωθεί ότι μπορεί να περισωθεί και χάρη σ' αυτούς επιβιώνει ο τόπος μας.

Οι άλλοι που ήμασταν; Οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι τι κάνουν; Ας ελπίσουμε ότι στο μέλλον θα ευαισθητοποιηθούν και τα νέα παιδιά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικ. Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά τους:

1. Γεώργιο Ευθ. Χαράλαμπους (Χαϊλέρη), Αγ. Θεράποντα Δραπετσώνα.
2. Ευθ. Ιω. Λαΐο, Αν. Ζίννη 22, Βεϊκού.
3. Ιωάννη Γεωργ. Λευκαδίτη, Ν. Λιόσια.
4. Κων. Νικ. Κόλλια, Αργυρούπολη.
5. Ιωάν. Α. Κουφό Αϊαντος 3 Βριλήσσια.
6. Βασίλη Δημ. Δανιήλ (Σιαμέτη).
7. Τριαντ. Τσολάνα, Καλοσκοπή.

Διότι ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή μας και μας έστειλαν παλιές φωτογραφίες που μας διευκολύνουν στη σύνταξη και καλή εμφάνιση του δελτίου μας και πλουτίζουν το φωτογραφικό αρχείο μας.

ΕΡΓΟ ΖΩΗΣ

Έργο ζωής έχει κάνει η αγαπημένη μας Φιλίτσα Αλεξίου την αξιοποίηση και καλή εμφάνιση του Λαογραφικού μας Μουσείου και της βιβλιοθήκης του Σχολείου μας.

Η αγάπη της για προσφορά στο χωριό δεν μειώθηκε ούτε με την απώλεια του αγαπημένου σε όλους μας αλησμόνητου Δήμου.

Χρέος μας είναι να συμπαρασταθούμε στο έργο της και να τη βοηθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις γιατί η προσπάθεια της γίνεται για το καλό του χωριού για το καλό όλων μας.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Το Διοικητικό μας Συμβούλιο στην προσπάθειά του να προβάλλει το χωριό μας και να το κάνει ευρύτερα γνωστό τύπωσε ένα διαφημιστικό έντυπο (φυλλάδιο) με εγχρώμες φωτογραφίες του χωριού και γραπτό κείμενο με σύντομες ιστορικές και τουριστικές πληροφορίες.

Το έντυπο αυτό θα σταλεί ένθετο στο δελτίο μας σε όλα τα μέλη και σε διάφορα πρακτορεία και οργανισμούς, επίσης θα διανέμεται δωρεάν στους επισκέπτες του λαογραφικού μας μουσείου.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

1168	Πρίντσιος Στέφανος (Λάρισα)	2.000	1204	Τούμπα Ρόλα Κ. στη μνήμη του πεθερού της Ιωάννη Τούμπα	10.000
1169	Μαλιβίτσης Ιωάννης	2.000	1205	Μαλεβίτσης Ηλίας (Καλοσκοπή)	1.000
1170	Τσιρώνη Ανθούλα	5.000	1206	Φίκα Ελένη	1.000
1171	Κόλλια Πίτσα στη μνήμη του συζύγου της Ιωάννη και του γιου της Αναστασίου	10.000	1207	Τούμπα Μαρία του Ευθ.	2.000
1172	Κόλλια Μαρία Π. στη μνήμη του συζύγου της Παναγιώτη	20.000	1208	Καλτσάς Κων/νος του Γεωργ.	2.000
1175	Οικογ. Ευθ. Σκουρτιά στη μνήμη του πατέρα τους	5.000	1209	Καλτσάς Γεώργιος (Καλοσκοπή)	1.000
1176	Ράπτης Αθανάσιος (Καλοσκοπή) στη μνήμη Παναγιώτη Χαρ. Βασιλάκη (Κόντου)	5.000	1210	Τσόχλα Αικατερίνη Δημ.	1.000
1177	Τομαράς Γεώργιος Παναγ. (Θεσ/νίκη) στη μνήμη του πατέρα του	5.000	1211	Αποστολόπουλος Γεώργιος (Καλοσκοπή)	2.000
1178	Ποδάρας Γεώργιος στη μνήμη των γονέων του	5.000	1212	Μπουκουβάλα - Μπάνου Ευθυμία	2.000
1179	Μαλεβίτση - Βασιλοπούλου Σούλα Χρ. στη μνήμη του αδελφού της Χρήστου και Γεωργ. Κουφού	10.000	1213	Παπαϊωάννου Γιάννης (κονιάδος Ν. Μαλιβίτση)	2.000
1180	Χαμηλού Γαριφαλιά Θεοδ. στη μνήμη του εγγονού της Παναγιώτη Βασιλάκη	10.000	1214	Καμπάνης Γιάννης	3.000
1181	Χαμηλού Γαρυφαλιά Θεοδ. στη μνήμη της αδελφής της Μαρίας Κολλύρη	5.000	1215	Αχλαδάς Νίκος Χαρ. στη μνήμη των γονέων του	5.000
1182	Γεωργίου Κωνσταντίνος	2.500	1216	Κιτσόπουλος Ιωάννης (Ελευσίνα)	3.000
1183	Χαμηλός Κωνσταντίνος Γ.	5.000	1217	Κυριάκης Γεώργιος Παν. (Μάνδρα Αττικής) στη μνήμη των γονέων του	2.000
1184	Κάντια - Χασιακού Καλλιόπη στη μνήμη Πέτρου Δημόπουλου	10.000	1218	Αυγερινός Χρήστος	2.000
1185	Χασιακός Βασίλειος στη μνήμη Πέτρου Δημόπουλου	10.00	1219	Ράπτης Αθανάσιος (Καλοσκοπή) στη μνήμη της αδελφής του Πατρούλας Κόντου	2.000
1186	Δανιήλ Ηβη Ιωάν. στη μνήμη Πατρούλας Κόντου	10.00	1220	Τσίγας Δημήτριος Κ.	5.000
1187	Κατσαρέλη Μαρία στη μνήμη Πατρούλας Κόντου	10.000	1221	Κωστούρος Ευάγγελος (Λαμία)	5.000
1188	Βασίλης και Πένη Ορφανίδου στη μνήμη Πατρούλας Κόντου	10.000	1222	Πλατανιάς Γεώργιος Γ.	2.000
1189	Γκαβαλίνη Παναγιού Ιωάν. στη μνήμη των αδελφών της Πέτρου και Παρασκευής	2.500	1223	Μώρη Γιώτα Νικ.	5.000
1190	Ζαφειροπούλου Μαρία (Κααδός) στη μνήμη του συζύγου της Αθανασίου και αδελφού της Τριανταφύλλου Ποδάρα	8.983	1224	Τσίγα Ευφροσυνή Κ.	2.000
1191	Τσιρώνης Βασίλης (Η.Π.Α.), δολ. 50	13.020	1225	Χαμηλός Βασίλειος Π.	5.000
1192	Κωστούλας Κων/νος (Βόλος)	3.000	1226	Καραντάσος Κώστας	1.000
1194	Κατσανιώτης Ηλίας Κ. (ΗΠΑ)	20.000	1227	Χαμηλός Κων/νος Ιωαν. (Καστέλλια)	5.000
1195	Χριστοδούλου Επιστήμη Ιωάν. στη μνήμη του συζύγου της Ιωάννου Χριστοδούλου	20.000	1228	Αυγερινός Κων/νος (ΛΕΙΒΑΔΙΑ)	5.000
1196	Μώρης Ευθύμιος Παν.	4.000	1229	Μώρη Κωνσταντίνα Δημ.	1.000
1197	Δανιήλ Αργυρώ Κων/νου	1.000	1230	Ένας αγαπητός φίλος και επισκέπτης της Αγίας Τριάδος	10.000
1198	Παπαδοπούλου Μαρία	5.000	1231	Χριστοδούλου Παναγ. Γ. στη μνήμη του θείου του Γιάννη Χριστοδούλου	10.000
1199	Κόλλια Μαρία Χρ. στη μνήμη του πατέρα της Χαράλαμπου Κόλλια	10.000	1232	Κολλύρης Νικόλαος του Ιωάν. στη μνήμη του πατέρα του	10.000
1200	Αντωνίου Φώτη Αθ. (Θεσ/νίκη)	30.000	1233	Καλαφάτη Ευτυχία (Η.Π.Α.) στη μνήμη του πατέρα της Πέτρου Δημόπουλου	δολ. 60
1201	Αντωνίου Αθανάσιος Φ.	2.000	1234	Χαμηλού Γαρυφαλιά του Θ. στη μνήμη της αδελφής της Πατρούλας Κόντου και του εγγονού της Βασιλάκη	10.000
1202	Κυριαζής Παναγιώτης Μιχ.	5.000	1235	Φερμάνογλου Μάρθα στη μνήμη Πατρούλας Κόντου Π. Βασιλική	5.000
1203	Αποστολόπουλος Γιάννης Γ.	20.000	1236	Χαμηλός Ανδρέας του Θεμ. στη μνήμη Πατρούλας Κόντου και Π. Βασιλάκη	5.000
			1237	Χριστοδούλου Παναγ. Γ. αντί μνημοσύνου των γονέων του	10.000
			1238	Κωστούρου Μαρία του Χ. αντί μνημοσύνου του συζύγου της	5.000
			1239	Μαρία Γρογόρη (Ι. Τούμπα Κωστάκου Ν. Μακρή)	10.000
			1241	Ρούλιας Χρίστος Ασπρα Σπίτια στη μνήμη του εξαδέλφου Γιάννη Ποδάρα	2.000

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Διήμερο Αναπτυξιακό Συνέδριο
Ομοσπονδίας Συλλόγων Β.Α. Παρ-
νασσίδας

Αθήνα 10/6/1997

Η Ομοσπονδία Συλλόγων Β.Α. Παρνασσίδας, σε συνεργασία με την Κοινότητα Καστελλίων και τον Προοδευτικό Σύλλογο «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ», πραγματοποιεί ΔΙΗΜΕΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ στην Κοινότητα Καστελλίων Φωκίδας, στις 17 και 18 Αυγούστου 1997.

Θέμα του Συνεδρίου: «Ο φυσικός πλούτος και το ανθρώπινο δυναμικό στην ανάπτυξη της Β.Α. Παρνασσίδας».

Μια συνέχεια στις πρωτοβουλίες της Ομοσπονδίας για την επικοινωνία και συνεργασία με τους εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων της Β.Α. Παρνασσίδας και τους απανταχού Παρνασσίδες, με σκοπό την ενημέρωση, τον προβληματισμό, την υποβολή προτάσεων και την αναζήτηση λύσεων στα σύγχρονα κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά προβλήματα της περιοχής μας.

Ένα διήμερο συνάντησης συμπατριωτών και φίλων, παρακολούθησης θεατρικής παράστασης και συμμετοχής στο Ρουμελιώτικο γλέντι των συνέδρων, των κατοίκων και των φίλων της Παρνασσίδας.

Η ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΩΡΕΑ

ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η Άννα Νισυραίου (Νίτσα Κόλλια - Ευαγγελίου) πρόσφερε στη μνήμη του συζύγου της Χρήστου, στην Κοινότητά μας, ένα μεταλλικό γραφείο αξίας δρχ. 35.000.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας, που θα χρησιμοποιεί το γραφείο την ευχαριστεί θερμά.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΜΠΑΝΙΑ

Όσοι ετοιμάζονται για διακοπές τους θερινούς μήνες στο χωριό μας, μὴν ξεχάσουν τα θαλασσινά τους σύνεργα (μαγιώ, πετσέτα, κουβαδάκια για τα παιδιά κ.λ.π.) γιατί έχει προγραμματισθεί πούλμαν που θα πηγαίνει για θαλασσινά μπάνια στις όμορφες ακρογιαλιές της Φωκίδας ή και της Φθιώτιδας. Από τη συμμετοχή μας θα εξαρτηθεί η επιτυχία της όλης προσπάθειας. Την πρωτοβουλία και την ευθύνη της όλης διαδικασίας έχει ο πάντα ακούραστος και δραστήριος Αργύρης Καλογήρου τηλ. 0265/61.300.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Καλο-

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Εξοπλισμός Παιδικής Χαράς

Η είδηση μας ήλθε από το χωριό τη ώρα που εκτυπώνεται το δελτίο μας.

Πρόκειται για την πιο σημαντική δωρεά που πραγματοποιήθηκε μέχρι τώρα στο χωριό μας.

Ο χωριανός μας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ που με την τιμιότητά του κατόρθωσε να φτάσει στην κορυφή της οικονομικής ζωής του τόπου μας προσέφερε και εγκαταστάθηκε ήδη στο χώρο της Κακοτράχης, ένα πλήρες σύστημα παιδικής χαράς (κούινιες, αλογάκια, τσουλήθρες κ.λ.π.).

Η προσφορά έγινε για τα παιδιά και χάριν των παιδιών στη μνήμη της μητέρας του Ευαγγ. Θεοχάρη που η ψυχή της θα πρέπει να είναι αναπαυμένη γιατί όσο ζούσε έκανε το καθήκον της ως σύζυγος, μητέρα και γιαγιά.

Τον εκλεκτό χωριανό μας που με την πράξη του μας δίδαξε την αξία της ευτυχίας της προσφοράς και την αγάπη για τον τόπο της καταγωγής του, τον ευχαριστούμε από τα βάθη της καρδιάς μας και τον Αύγουστο θα πούμε περισσότερα στο χωριό.

σκοπής προκηρύσσει μειοδοτικό διαγωνισμό για την αντικατάσταση της κεραμοσκεπής στέγης του Ιερού Ναού Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Κεφαλόβρυσο.

Οι προσφορές θα είναι κλειστές και θα κατατεθούν στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο μέχρι ώρας 12ης μεσημβρινής της 31ης Ιουλίου 1997.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Καλοσκοπής.

ω

Καλοσκοπή 25 Μαρτίου 1997.

Ο Πρόεδρος του

Εκκλησιαστικού Συμβουλίου
Ιερέυς ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΤΟΥΡΟΣ

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Με πρωτοβουλία του Συλλόγου Καλοσκοπιτών Λαμίας δημιουργήθηκε Τράπεζα Αίματος στο Νοσοκομείο Αμφίσσης και την Κυριακή 17 Αυγούστου σκηνητή τονάδα αιμοληψίας θα βρίσκεται στο χωριό.

Κάνουμε έκκληση προς όλους τους χωριανούς και φίλους να συνδράμουν στο έργο της μονάδας και να δώσουν αίμα.

Ιδιαίτερα παρακαλούμε τον αθλητικό όμιλο να συστήσει σε όλα τα μέλη του να προσφέρουν το αίμα τους γιατί η μέχρι τώρα λειτουργία της Τράπεζας Αίματος στάθηκε συμπαραστάτης σε πολλούς χωριανούς μας.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΕΣ

ΒΡΑΔΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ο Σύνδεσμός μας, σε συνεργασία με την Κοινότητα, το Σύλλογο Καλοσκοπιτών Λαμίας και τον Αθλητικό

Όμιλο, οργανώνουν και φέτος βραδιές πολιτισμού. Έτσι όσοι θα βρίσκονται από 5 - 15 Αυγούστου στο χωριό, θα παρακολουθήσουν ομιλίες, κουκλοθέατρο για παιδιά, αθλητικές εκδηλώσεις, κινηματογραφικές προβολές, χορευτικές εκδηλώσεις, αιμοδοσία.

Λεπτομέρειες για τις προγραμματιζόμενες εκδηλώσεις θα ανακοινώσουμε σύντομα.

Παρακαλούμε να μη λείψει κανείς.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Τό Σάββατο 9 Αυγούστου 1997 και ώρα 7 μ.μ. στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Καλοσκοπής οι χωριανοί μας γιατροί ΝΙΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ και ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΧΑΜΗΛΟΣ καθώς επίσης και ο φίλος του χωριού μας ΠΑΝ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ θα αναπτύξουν ιατρικά θέματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για όλους μας.

Ειδικότερα ο ορθοπεδικός και Δ/ντής Ορθοπεδικής κλινικής Ερυθρού Σταυρού ΝΙΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ θα μας μιλήσει για τις πρώτες βοήθειες και φροντίδα για τη βλάβη των οστών.

Ο ουρολόγος Δ/ντής κλινικής Νοσοκομείου Αγία Ολγα ΕΥΘΥΜ. ΧΑΜΗΛΟΣ θα αναπτύξει το θέμα παθήσεις του προστάτη, και ο παθολόγος κ. ΠΑΝ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ θα μας μιλήσει για θέματα παθολογίας.

Η ανάπτυξη των θεμάτων θα γίνει με παράλληλη προβολή φωτεινών διαφανειών (slaits).

Τους ομιλητές θα παρουσιάσει ο πρόεδρος του Συνδέσμου μας.

Αξίζει να παρακολουθήσουμε αυτές τις ομιλίες.